People's Herald

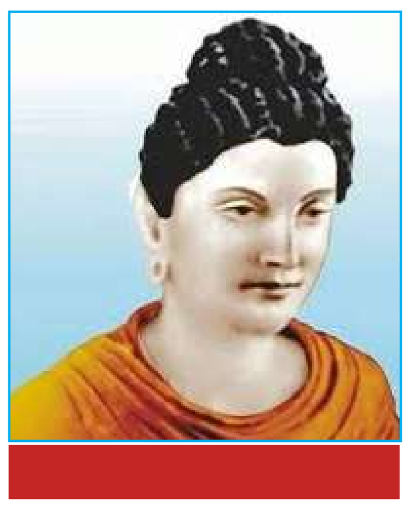

Rs- 160/month

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"

https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610

ਪਟਿਆਲਾ

People's Herald

"Equality and Justice"

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA | On line paper | 28 ਨਵੰਬਰ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ "ਰੋਜ਼ਾਨਾ" ਚੌਥਾ ਸਾਲ | w.e.f. 15 August 2022 | ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਜਾਰੀ

ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ 2026 'ਚ ਹੋਣਗੀਆਂ ਚੋਣਾਂ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

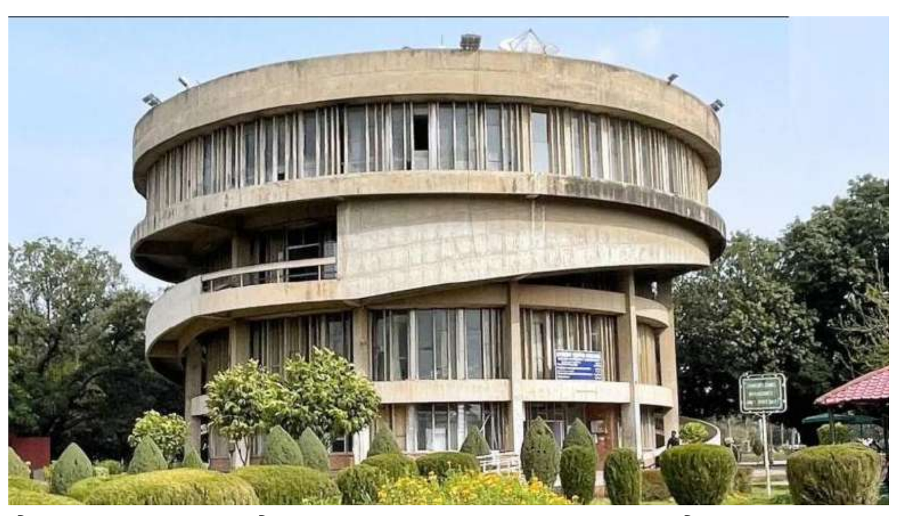

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ.ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਪੀ. ਯੂ. ਸੈਨੇਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੈ ਕਿ ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਥੇ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਸਤਾ ਕਲੀਅਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸੈਨੇਟ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਡਿਟੇਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੀ ਪੀ. ਯੂ. ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਧਰਨਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਕਟਰੀ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਰਨਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਤਲ ਕੀਤੀ ਕੁੜੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਜਬਰ-ਜ਼ਿਨਾਹ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਕਤਲ ਕੀਤੀ 13 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਭੱਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੁੜੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਿੰਦਰ ਭਗਤ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼ੀਤਲ ਅੰਗੁਰਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਨੇ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਇਨਸਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਪਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੋਹਿੰਦਰ ਭਗਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ

- ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਦੋ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕੁੜੀ ਦੀ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ, ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਲਕੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।
- ਕੁੜੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਸਵੈਪ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਖਰੜ ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ ਆਈ।
- ਮਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਦਮਪੁਰ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਸਕੇ।

ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਆਦਮਪੁਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਬਦਲੀ ਜਲੰਧਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕਲ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਮਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਮੰਗਤ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਡਿਸਮਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ: ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਚੀਨੀ ਜਲਸੈਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਲਸੈਨਾ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਮਗਰੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ; ਚੀਨ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ: ਜਲਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਕੇ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਈ ਵਿੱਚ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਫ਼ਿਕਰਮੰਦੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਕਰਕੇ ਸਥਾਈ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ,...

ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਕੇ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਈ ਵਿੱਚ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਫ਼ਿਕਰਮੰਦੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਕਰਕੇ ਸਥਾਈ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਸਥਿਤ ਅਹਿਮ ਪੱਛਮੀ ਜਲਸੈਨਾ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨੀ ਜਲਸੈਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਲਸੈਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਆਕਾਰ ਜਿੰਨਾ ਬੇੜਾ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨੀ ਜਲਸੈਨਾ ਦੇ ਤੀਜੇ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਕੈਰੀਅਰ ਫੁਜਿਆਨ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ, ਪੰਜਵੀਂ ਅਤੇ ਛੇਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰਣਨੀਤਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

'ਵੋਟ ਚੋਰੀ' ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅੰਬੇਡਕਰ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਵੰਚਿਤ ਬਹੁਜਨ ਅਗ਼ਾੜੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਡਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਗੜਬੜੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਰਸਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀਆਂ।

ਡਾ. ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਪੋਤੇ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ 'ਵੋਟ ਚੋਰੀ' ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਹਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ (ਯੂ ਬੀ ਟੀ) ਜਾਂ ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ ਦੀ ਐੱਮ ਐੱਨ ਐੱਸ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।" ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪੈਨਲ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 'ਵੋਟ ਚੋਰੀ' ਦਾ ਰੋਣਾ ਰੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ 'ਚ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਚਾਨਕ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਫੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ; 2 ਔਰਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਜਲਾਲੇਆਣਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੰਨੇ ਪਾੜਨ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਡੀਐਸਪੀ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਲਾਲੇਆਣਾ ਵਾਸੀ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀਰਾਂ ਕੌਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਰਛਾ (ਨੇਜ਼ਾ) ਹੇਠਾਂ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੰਜ ਪਵਿੱਤਰ ਅੰਗ (ਪੰਨੇ) ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਦਰ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਚਾਨਕ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਫੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ।

ਡੀਐਸਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਕਾਰਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਹੁਣ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਸਤਲੁਜ-ਯਮੁਨਾ ਲਿੰਕ (SYL) ਨਹਿਰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਸਤਲੁਜ-ਯਮੁਨਾ ਲਿੰਕ (SYL) ਨਹਿਰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪੰਜ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਦੁਵੱਲੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੋਖਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸੀਆਰ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ SYL ਨਹਿਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਅਗਸਤ, 2025 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਰੱਦ

1 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਸ਼ਾਮਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੁਣ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਅੰਦਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜਲਾਸ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 19 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਣਾ

ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ, 5 ਕਰੋੜ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਰਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਇੱਕ ਸਨਸਨੀਖੇਜ਼ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਦੋ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਾਰ ਅਗੇਂਸਟ ਡਰੱਗਜ਼ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦਲਜੀਤ ਰਾਜੂ ਦਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗਦੇ ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਪੱਤਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਲਜੀਤ ਰਾਜੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇਹ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਲਗਭਗ 1 ਵਜੇ ਹੋਈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪਿਸਤੌਲ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 16 ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਖੋਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਰੀਲੋਡ ਕਰਦੇ

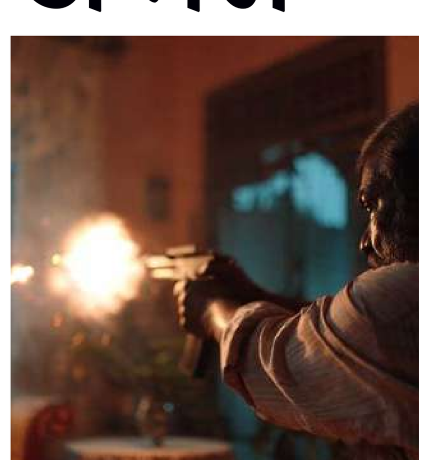

ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਬਾਰੀ 45 ਬੋਰ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੁਲਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਕੁਲਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੇ ਆਰਐਸਐਸ ਆਗੂ ਨਵੀਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੀਐਮ ਮਾਨ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਵੀਨ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।

ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 44 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਅਤੇ 279 ਲਾਪਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੇ ਤਾਈ ਪੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਅੱਗ ਕਾਰਨ 44 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ 279 ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਗੁਬਾਰ, ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੂਝਦੇ ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਅਤੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰ ਤੱਕ, ਅੱਠ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਬਾਕੀ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਧੂੰਆਂ ਨਿਕਲਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਦਮਕਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਰਾਇਟਰਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੱਗ ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੇ ਵਾਂਗ ਫੁਕ ਕੋਰਟ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 2,000 ਫਲੈਟ ਹਨ।

ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਾਂਗ ਫੁਕ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 2 ਵਜੇ ਕੇ 51 ਮਿੰਟ 'ਤੇ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਮਕਲ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਭੇਜੀ ਗਈ।

ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਐਗਜ਼ੇਕਿਊਟਿਵ ਜੌਨ ਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ 45 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਹੋ ਵਾਈ-ਹੋ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਫਾਇਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਂਡੀ ਯੇਂਗ ਨੇ ਹੋ ਵਾਈ-ਹੋ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

ਫਾਇਰ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਇਸ ਵੇਲੇ 800 ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ।

ਕਿੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਅੱਗ

ਅੱਗ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਾਂਸ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ।

ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ, ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਪੋਲੀਸਟਾਈਰੀਨ ਬੋਰਡ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਂਸ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੱਗ ਨੂੰ ਲੈਵਲ 5 ਦੀ ਕੈਟੇਗਿਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 1 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪੱਧਰ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ 17 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡ 5 ਕੈਟੇਗਿਰੀ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ ਸੀ।

ਚੀਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, "ਚੀਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਵਾਂਗ ਫੁਕ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਮੌਤਾਂ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਅਗਾਮੀ 7 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗ ਦੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਂਗ ਫੁਕ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਾਈ ਪੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਈ ਸਕੂਲ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਠੰਢ ਹੋਰ ਵੱਧੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਠੰਢ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਠੰਢ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਸੂਬੇ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 0.3 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਘਟਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 2.2 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਘੱਟ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਢਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ 4 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਸੀ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ AQI 100 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਸਮ ਖੁਸ਼ਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀ ਮੌਸਮ ਖੁਸ਼ਕ ਰਹੇਗਾ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੀ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਧੁੰਦ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਲਗਭਗ 2 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ 2-3 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਘੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ (AQI) 100 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ AQI 107, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ 136, ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ 119, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 136, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 128, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 146 ਅਤੇ ਰੂਪਨਗਰ ਵਿੱਚ 54 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਟਰ 22 ਵਿੱਚ AQI 142, ਸੈਕਟਰ 25 ਵਿੱਚ 152 ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ 53 ਵਿੱਚ 126 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਨਵੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ, ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਸੰਮੇਲਨ ਨਾਗਪੁਰ, 8 ਅਗਸਤ, 1930

III. ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ:

8. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ ਪਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ

ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੱਲ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਰਾਜ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਨਹਿਰੂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਭਾਰਤੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਧੀਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਓਨੇ ਹੀ ਉਤਸੁਕ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕਲਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਉਸ ਐਲਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਤੰਤਰ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਲੀਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਲੀਗ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਕੀ ਨਹਿਰੂ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਹਿਰੂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਰੰਟੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭਰਮ ਹੈ।

9. ਜੇਕਰ ਨਹਿਰੂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਲੀਗ ਆਫ਼ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਜਾਂ ਵਾਇਸਰਾਏ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਾਧੂ ਹਥਿਆਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕੋ, ਸਗੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕੋ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਵਾਇਸਰਾਏ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਝਿਜਕੋ? ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਤਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਠਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋ।

10. 'ਢੁੱਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਹਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਣਾਤਮਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗਿਣਾਤਮਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ 'ਢੁੱਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਗਣਿਤਿਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਇੱਕ ਕੱਚਾ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ, ਵਧੇਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇਗੀ? ਮੈਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮਾਜ ਵਾਂਗ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਲ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਸਾਰੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਮਝਣ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਰਜੀਹ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਲੰਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਂਹ ਛੋਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋੜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਾਂਹ ਲੰਬੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਬਾਂਹ ਲੰਬੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਂਹ ਜੋੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਉੱਚੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਕੁਝ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ ਨੀਵਾਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇੱਕ ਲੇਲੇ (ਜਿਸਦੀ ਉੱਨ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀ ਗਈ ਹੈ) ਨੂੰ ਠੰਡੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ।

12. ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੈਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸੁਝਾਉਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਕਾਰਕ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ, ਤਰਜੀਹ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵਧਣਾ/ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (1) ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ (2) ਇਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਤਾਕਤ (3) ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ/ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" Rs- 100/month "Equality and Justice" स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਵੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

13. ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਦੋਸਤੋ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮੰਗ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੈ ਵੱਖਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣਾ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਵੋਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਵੋਟਰ, ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਡਰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਜ਼ੀਰੋ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਜਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਆਦਰਸ਼ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਤਰਕ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਾਡੇ ਆਦਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ, ਭਾਵ "ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ" ਬਣਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਅਸਮਾਨਤਾ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਕਿ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੈਸਾਖੀ ਵਾਂਗ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਈਏ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਦੇਣ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਾਂਝੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੱਖਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਵੱਲ ਵੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।

15. ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ,

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਅਗਲੇ ਪੇਜ਼ ਤੇ

"Equality and justice"
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

Eng. Hardip Singh Chumber

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸੱਚੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਬਾਦੀ-ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ "ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਵੱਖਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਾਲਗ ਮਤਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

1. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ

ਸਿਰਫ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦਲਿਤਾਂ ਵਰਗੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਅਸਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਹਿਰੂ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ।

* ਅਧਿਕਾਰ ਬਨਾਮ ਉਪਚਾਰ: ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਇਸਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

* ਨਹਿਰੂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਨਹਿਰੂ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰ ਵਿਧੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ "ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭਰਮ" ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

* ਬਾਹਰੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ: ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਗ ਆਫ਼ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਜਾਂ ਵਾਇਸਰਾਏ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਜੋਖਮ ਭਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਹਵਾਲਾ: "...ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

2. ਅਸਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਰੋਤ: ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਲੈਣਾ। ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

* ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ: ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

* ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ: ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ "ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ।

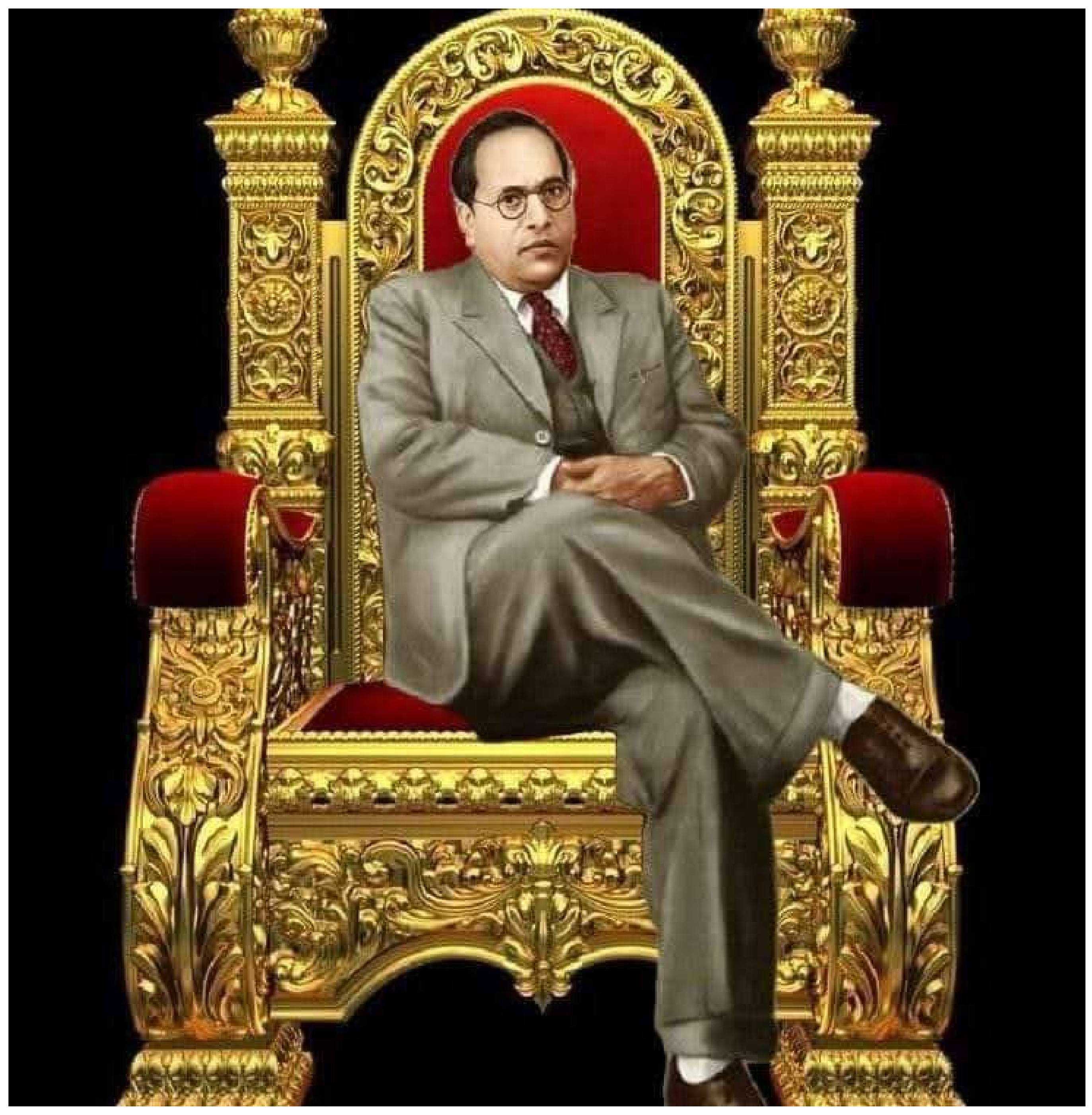

* ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਅਟੱਲ ਮੰਗ: ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਠਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

3. "ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ: ਆਬਾਦੀ ਤੋਂ ਪਰੇ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ "ਘਿਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਮਜ਼ਾਕ" ਹੈ।

* ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ: ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਸੰਸਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ। ਇਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

* ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ: ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲੋਂ "ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ" ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

* ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੀਕਰਨ: ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ) ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਰਕਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

* ਉਲਟ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸਬੰਧ: ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

* ਉੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ: ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਦਰਜਾ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

* ਘੱਟ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ: ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

* ਮਾਤਰਾ: ਤਰਜੀਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

1. ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ "ਤਰਜੀਹੀ ਕਾਰਕ" 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ।
2. ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਕ ਉਸਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ (ਦੌਲਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ) ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਧੇਗਾ ਜਾਂ ਘਟੇਗਾ।

* ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ: ਇਹ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਉੱਚ-ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਕੇ, ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

5. ਵੋਟਰ: ਵੱਖਰੇ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਦੋ ਚੋਣ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਖੇਤਰ।

ਵਿਕਲਪ ਪੱਖ/ਦਲੀਲ ਨੁਕਸਾਨ/ਹੱਲ

ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ: ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹ "ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ" ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ) ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਅੱਜ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਰ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

* ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੱਲ: ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰ: ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ "ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਵੋਟਰ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਚੁਣ ਸਕਣਗੇ।

* ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਹੁੰਚ: ਸੰਯੁਕਤ ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ, ਬਾਲਗ ਵੋਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੁਰੰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

6. ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

* ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਜੋਖਮ: ਕਾਨੂੰਨ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

* ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ: ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਚਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

* ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ: ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੱਲ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਲਿਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

7. ਅੰਤਮ ਟੀਚਾ: ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

* ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤ ਨਹੀਂ: ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ "ਬਸਾਹਾਰਾ" ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

* ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ: ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਦੇਣ।

* ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਲੋੜ: ਟੀਚਾ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਲਏ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਦੌਲਤ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮਝ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਡਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ, ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਰੰਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਗਾਰੰਟੀ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਓ।

ਪੇਂਡੂ ਖੇਡ ਮੰਚਾਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ - ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਨੌਧ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ 16ਵੇਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਕਿਹਾ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪਿਛਲੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਇਸ ਖੇਡ ਮਹਾਂਕੁੰਭ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਅੜਚਨ ਦੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜਿਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਖੇਡ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਖੇਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਯੁਵਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਐਮ. ਸ੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਮੁੰਡੇ) ਧਨੌਲਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬਰਨਾਲਾ, 27 ਨਵੰਬਰ () : ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ.) ਸੁਨੀਤਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉੱਪ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ. ਸਿੱ.) ਡਾ. ਬਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ–ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀ.ਐਮ. ਸ੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਮੁੰਡੇ) ਧਨੌਲਾ ਵਿਖੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੇਮੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਯਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਵਿਦਿਅਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਕਿੰਗ ਮਾਡਲਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੌਚਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਈl ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਡਲਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸ਼ਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਅਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਈਸ਼ਰਤ ਭੱਠਲ, ਰੇਬਤੀ ਬਾਲਾ, ਅਨੂਪਾ ਰਾਣੀ, ਸਾਰਿਕਾ ਜਿੰਦਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

30.11. 2025 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ at ਜਸਪਾਲ ਕਲੋਨੀ ਬੋੜ੍ਹਾਂ ਗੇਟ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

30.11 2025 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ at ਜਸਪਾਲ ਕਲੋਨੀ ਬੋੜਾ ਗੇਟ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਗੂਆਂ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਜਰੂਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖੁੱਲਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਜੰਡੇ 6 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣਾ, ਸਬ_ ਐਸ ਸੀ ਪਲਾਨ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਹਮਲੇ ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ,ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਆਡੀਨੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਗਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਫੁਟਕਲ ਅਜੰਡੇ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਮੌਕੇ ਪਰ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਜੁਝਾਰੂ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਰੀਤੂ ਸਿੰਘ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਸਮੂਹ ਸਰਗਰਮ ਸਾਥੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਨਵੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ : ਢੋਸੀਵਾਲ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 27 ਨਵੰਬਰ ( ) ਸਥਾਨਕ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਰੋਡ ਸਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੇ) ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਵਨ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੋਗ ਪੁਆਏ ਗਏ। ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥੇ ਨੇ ਅਨੰਦਮਈ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਜਸਪਾਲ ਮੋਂਗਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਖੋਸਾ ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਦੋਵੇਂ ਸਾਬਕਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ), ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਚੌ. ਅਮੀ ਚੰਦ (ਤਿੰਨੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਉਪ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ), ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੌ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਅਪ੍ਰੇਟਿਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ ਸਮੇਤ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਭਾਗਸਰ, ਗੁਰਟੇਕ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪ੍ਰਿੰ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੇਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਚੌਂਤਰਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਰੋੜਾ, ਸੁਖਬੰਸ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬੱਲਮਗੜ੍ਹ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕਾਨੂੰਨਗੋ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਮਧੀਰ, ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾਬੜਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਮਾਘ, ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ, ਸਦਾ ਲਾਲ, ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਤੂਰ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਪ੍ਰਿੰ. ਪਰਸਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰ. ਮੂਲ ਚੰਦ, ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਡਰਾਇਵਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਦਰਦੀ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਭਵਨ ਬਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੋਂਗਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਜਸਪਾਲ ਮੋਂਗਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਸਮੇਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਬੂਥਗੜ੍ਹ ‘ਚ 37.89 ਲੱਖ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਪਾਰਕ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ, ਕਿਹਾ, 30 ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਬਣਨਗੇ ਸਟੇਡੀਅਮ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਵਿਧਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਬੂਥਗੜ੍ਹ ਵਿਚ 37.89 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣੇ ਨਵੇਂ ਸਪੋਰਟਸ ਪਾਰਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬੱਧ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬੱਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ੀਹ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ 30 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ‘’ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਉੱਭਰਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ ਮਿਲ ਸਕਣ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ‘ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜ਼ਿੰਪਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਪੋਰਟਸ ਪਾਰਕ ਓਪਨ ਜਿਮ, ਵਾਕਿੰਗ ਟ੍ਰੈਕ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੇਡਣ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਲਟੀ-ਗੇਮ ਜ਼ੋਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਲੀਗਾਂ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੰਪਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ‘ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਰਸਰੀ’ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਪ ਨੇ ਮੇਅਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ‘ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ, ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ

“Equality and justice”
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੇਅਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਨੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੇਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਮੰਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਅਰ ‘ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੈਸੇ ਲਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਨੀ 21 ਅਗਸਤ, 2023 ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੇਅਰ ਵਜੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੇਅਰ ਬਣੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 5 ਜੁਲਾਈ, 2023 ਨੂੰ, ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੇਅਰ ਨੀਤਿਕਾ ਭੱਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਹਾਊਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 50 ਵਿੱਚੋਂ 42 ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਆਪ’ ਦੇ 32 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 10 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

"Equality and justice"
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ: ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸਾਰ

Eng. Hardip Singh Chumber

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰ

ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਰਾਓ ਗੋਵਿੰਦਰਾਓ ਫੂਲੇ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੋਹਰੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ, ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਾਰਕੁਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਜਾਤੀ-ਅਧਾਰਤ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ, ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦਾ ਉਥਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1873 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਿਆਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਟੀਚਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1848 ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸੀ। ਫੂਲੇ ਨੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਹਾਤਮਾ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਔਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾ" ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ

* ਜਨਮ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ: ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ ਦਾ ਜਨਮ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1827 ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਇੱਕ ਨੌਕਰਾਣੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਤਾਰਾ ਤੋਂ ਪੁਣੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਬੁਣਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਫੂਲੇ" ਉਪਨਾਮ ਮਿਲਿਆ।

* ਸਿੱਖਿਆ: ਜੋਤੀਰਾਓ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

* ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲੀ: 1840 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ। ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇੱਕਠੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

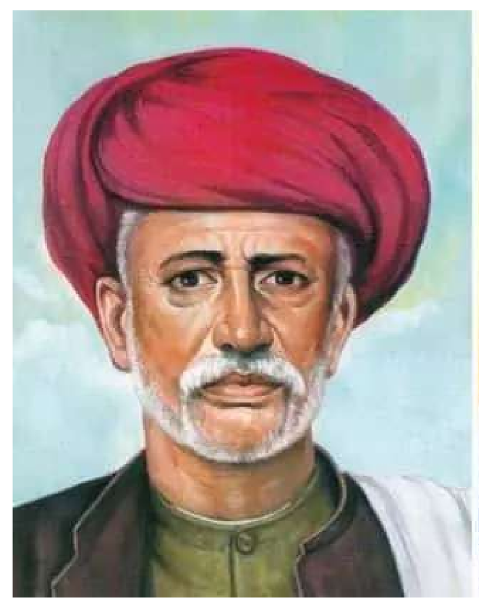

ਮੁੱਖ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ

ਜਯੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਔਰਤ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ

ਫੂਲੇ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

* ਪਹਿਲਾ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ: ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1848 ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਸੀ।

* ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ: ਜਦੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਔਰਤ ਅਧਿਆਪਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋਤੀਰਾਓ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ।

* ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਜੋੜੇ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅਡੋਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਸਕੂਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ।

* ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ: ਉਹ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਸਮਰਥਕ ਸਨ।

ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ

ਫੂਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਜਾਤ-ਅਧਾਰਤ ਵੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ।

* ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ: ਉਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

* ਅਛੂਤਾਂ ਦਾ ਉਥਾਨ: ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਪਛੜੇ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲੜਦੇ ਰਹੇ।

ਸੱਤਿਆਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

* ਗਠਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼: ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋਤੀਬਾ ਨੇ ਸਤੰਬਰ 1873 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਆਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

* ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ: ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਰਵਾਇਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਦਬਦਬੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਕੰਮ

ਫੂਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਰਕੁਨ ਸਨ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕ ਵੀ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪਹੁੰਚਾਏ।

ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

* ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਐਕਟ: ਮਹਾਤਮਾ ਜੋਤੀਬਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਸੱਤਿਆਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਫਲਤਾ ਸੀ।

ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਰਚਨਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਮ

- ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ
- ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਰਤਨ
- ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ
- ਰਾਜਾ ਭੋਸਲੇ ਦਾ ਪੰਦਰਵਾੜਾ
- ਕਿਸਾਨ ਕਾ ਕੋੜਾ
- ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀਅਤ

ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਉਪਾਧੀਆਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ।

* 'ਮਹਾਤਮਾ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ: 1888 ਵਿੱਚ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਹਾਤਮਾ' ਦੇ ਖਿਤਾਬ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

* ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ: 1883 ਵਿੱਚ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਔਰਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਨੀਂਹ" ਕਹਿ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ 64 ਅਤੇ ਟੀਚਰ 120 ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ- ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਵੀਰ/ਡਾ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸਿਰਫ ਲਿਫਾਫੇਬਾਜ਼ੀ, 2027 ਵਿੱਚ 64 ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਸਿਰਫ 60 ਟੀਚਰ

"Equality and justice"
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ ( ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਵੀਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ, ਲਗਭਗ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ 64 ਕਾਲਜ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 120 ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ 2400 ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਟੀਚਰ ਹੈ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਮੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਬਲ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਫਿਰ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਫਾਫੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰੋਲ ਆਰਜੀ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟੀਚਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਤਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਕੇ/ਲਿੱਪਾ ਪੋਚੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਲੰਘਾ ਰਹੀ ਹੈ।

"Equality and justice"
Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਇਮਾਨਦਾਰੀ

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ, ਲੁਧਿਆਣਾ।
ਫੋਨ: 9463131498

ਪੜ੍ਹਦੀ ਬੇਟੀ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਵਾਪਸ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸੜਕ ਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਭੀੜ ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਤੇ ਇਹ ਲੜਕੀ ਗੀਤਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਪੈਕਟ ਦਿਖਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੰਮ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ ਇਹ ਸੋਚਕੇ ਇਸ ਬੱਚੀ ਗੀਤਾ ਨੇ ਉਹ ਪੈਕਟ ਚੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੀ ਗਈ।

ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੌਕ ਆ ਗਿਆ ਜਿਥੋਂ ਸੜਕ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਰੁਕ ਰੁਕਕੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। " ਇਹ ਪੈਕਟ ਤੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਚੱਕ ਲਿਆ.. ਕੀ ਹੈ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ "। ਕਮਲਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਥੋੜੀ ਸਖ਼ਤ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਿਆ। " ਮਾਂ ਇਹ ਪੈਕਟ ਪਿੱਛੇ ਡਿੱਗਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਹੀ ਹੋਵੇ "। ਬੇਟੀ ਗੀਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਭੋਲੀ ਭਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਥੋੜਾ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੋਨੋ ਮਾਂ ਅਤੇ ਧੀ ਸੜਕ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਵਸੇ ਇੱਕ ਮੁਹੱਲੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸੀ ਵੱਲ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਗੀਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਨੇ ਉਹਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਹ ਪੈਕਟ ਫੜ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਹਦੀ ਬੇਟੀ ਪਿੱਛਿਓ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ। ਕਮਲਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਕਟ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਪੰਜ ਸੌ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਰੁਪਏ ਸਨ। ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਕਮਲਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਖਿਆਲ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। " ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੈਸੇ ਕੀ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰੇ ਦੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਸਾਥੋਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਹੀ ਸਾਂਭੇ ਜਾਣ ਉਹ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਰੱਖਣੇ "। ਬੱਚੀ ਗੀਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਖਿਆਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਤੇ ਢਾਉਂਦੀ ਰਹੀ। " ਮਾਂ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੀ ਹੈਂ ?? ਗੀਤਾ ਨੇ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। " ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ, ਬੱਸ ਇਹੀ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕੀ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਤੇ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਚੱਲ ਵਾਪਸ ਕਰਕੇ ਆਈਏ "। ਇਹਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੋਈ ਕਮਲਾ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਗੀਤਾ ਨਾਲ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਦੋ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਣੇ ਨੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਰੁਪਈਆਂ ਦਾ ਪੈਕਟ ਉਸ ਪਾਸ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਇਹ ਸੱਭ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੀ ਗੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਦੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਭਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਰੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਫਦੀਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਬੱਚੀ ਗੀਤਾ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕਮਲਾ ਅਤੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਇਹ ਮੁਹਤਬਰ ਬੰਦੇ ਸੋਚਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੱਲ ਨੂੰ ਇਸ " ਇਮਾਨਦਾਰੀ " ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਛਪੇਗੀ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇਹ ਸਾਰੇ ਬੜੇ ਉਦਾਸ ਹੋਏ ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ " ਇਮਾਨਦਾਰੀ " ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਵਜਾਏ ਪਿਛਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਹੈ

ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ- ਢੀਂਡਸਾ, ਲੌਂਗੋਵਾਲ

"Equality and justice" Patiala 27 November INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ, 27 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ 2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਨਵਾਂ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਪਿਤਰੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਦਨੀਤ ਕਾਰਨ 131ਵੀਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2025 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਨੇਚਰ ਬਦਲ ਕੇ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਅਤੇ ਦਾਦਰਾ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਦਮਨ ਦੇਉ ਵਾਂਗ ਕੇਂਦਰ ਸਿੱਧਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹਥਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਫੈਡਰਲ ਨਿਯਮ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਰਾਸਰ ਨਿਰਾਦਰ ਹੈ। ਸ੍ਰ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ 2 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਨਵਾਂ) ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲ ਕਾਲਜ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਿਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਬੇਕਿਰਕ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿਤਰੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਯੂਪੀ ਬਣਾ ਧਰਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਠੋਕਾ ਬਣਕੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਨ ਡੈਮ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਅੱਖੀ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 370 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਾਬੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਜਥੇਦਾਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲ, ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੋਗਲਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ, ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਾਂ, ਡਾਕਟਰ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੋਂ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਡਾਕਟਰ ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਦੜਵਾਹਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

"Equality and justice" Patiala 27 November INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ,27 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਅੱਜ ਐੱਸ.ਸੀ/ ਬੀ.ਸੀ. ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲ ਕੌਂਸਲ ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲਜਾ/ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕੇ ਜਲਦ ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰਿਆ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆ ਦਾ ਫਰਜ ਬਣਦਾ ਹੈ ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸ.ਪਾਲੀ ਸਿੰਘ ਕਮਲ ਸਰਪੰਚ ਉਭਾਵਾਲ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਚੰਦਵਾਂ,ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਚੰਦਵਾ, ਡਾਕਟਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਿੰਘ ਖੇੜੀ ਚੰਦਵਾਂ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੌਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸਾਹਿਬ ਡੀਡੀਪੀਓ ਦਫਤਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਚੋਂ ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਹਿਬ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਘਰਾਚੋ, ਪਟਵਾਰੀ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ, ਖਾਨ ਕੁਨਰਾਂ, ਗੋਸਾ ਸੇਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਾਡਾ ਖੁਆਬ ਮੁੜ ਤੋ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ- ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ

"Equality and justice" Patiala 27 November INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

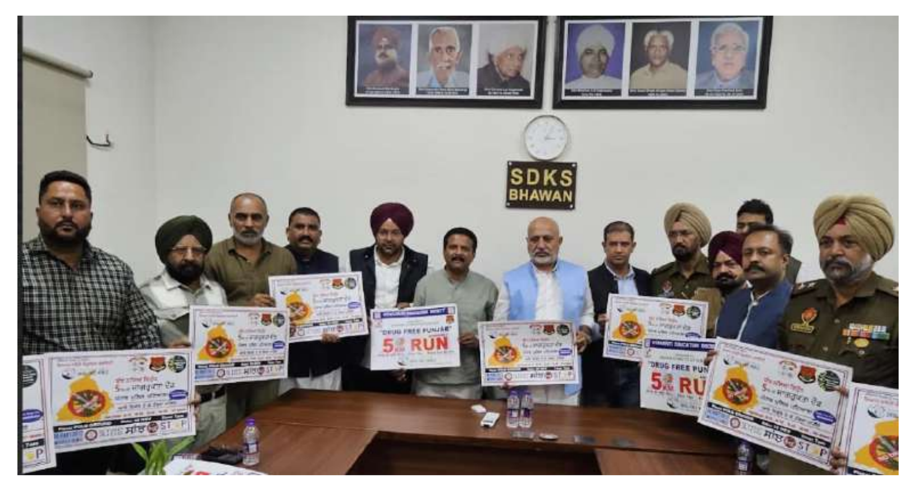

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ)ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ "ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ " ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 30 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪੋਲੋ ਗਰਾਉਂਡ ਤੇ ਸੁਰੂ ਹੋਕੇ ਵਾਈ ਪੀ ਐਸ ਚੋਕ ਐਨ ਆਈ ਐਸ ਚੋਕ ਤੋ ਵਾਪਸੀ ਲੋਅਰ ਮਾਲ ਰੋਡ, ਫੁਆਰਾ ਚੌਕ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਪੋਲੋ ਗਰਾਉਂਡ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ।ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੋੜ ਲਗਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ ਮੈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਦੁਆਨਾ ਇਸ ਦੋੜ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਭਾਗ ਲਵੇਗਾ।

ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ।ਸਾਡਾ ਖੁਆਬ ਮੁੜ ਤੋਂ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ "ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦੋੜ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਇਹ ਦੋੜ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਦੋੜੇ ,ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ ਜੀਵਨ ਬਚਾਓ, ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ,ਔਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਬੰਦ ਕਰੋ,ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਏਕਤਾ,ਪਰਾਲੀ ਨਾਂ ਜਲਾਓ,ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਚਾਓ, "ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਲਾਵੇ ਦੋ ਰੁੱਖ " ਲਹਿਰ ਨਾ ਲ ਜੁੜੇ ,ਸਵੱਛਤਾ ਲਈ ਦੋੜੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋ ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਤਨੋ ਮਨੋ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹਾਂ ਮੈ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਾ ਘੱਟ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੋਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣੇਗਾ ।ਇਸ ਮੋਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡੀ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਜਵਾਨਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾ ਖੇਡਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ।ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦੇ-ਆਜਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 4 ਘਰਾ ਨੂੰ ਰੋਲਦਾ ਹੈ। ਨੋਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਖੇਡਾ ਵਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ।

ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਸ਼ੁਰੂ

"Equality and justice" Patiala 27 November INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ,26 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਉੱਧਮੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੇਲਾ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਅੱਜ ਧੂਮ ਧੜੱਕੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। 30 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਰਿਬਨ ਕੱਟਕੇ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੇਲੇ 'ਚ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਬੀਨ ਵਾਜੇ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਧਮਾਲਾਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਿਹਾਤੀ ਆਜੀਵਕਾ ਮਿਸ਼ਨ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ "ਪੰਜਾਬ ਸਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੇਲਾ- ਮਹਿਲਾ ਉੱਧਮੀਆਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ" ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਯੂ.ਪੀ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉੱਧਮੀ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾਂ ਕੀਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ। ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਝੂਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੂਡ ਕੋਰਟ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਲਈ ਟਿਕਟ ਰੇਟ 10 ਰੁਪਏ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਵਸੀਲਾ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਲਪ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਸਟਾਲ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੇਲੇ 'ਚ ਸਜੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੂਬ ਖ਼ਰੀਦੋ ਫ਼ਰੋਖ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਖੂਬ ਧਮਾਲਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫ਼ਸਰ ਕਮ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਵਿਕਾਸ) ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਦਸਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਮੇਲੇ 'ਚ ਆਏ ਕਰੀਬ 50 ਸਟਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਸਮੇਤ 5 ਦਿਨ ਰੋਜ ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਾਚਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ : ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ

"Equality and justice" Patiala 27 November INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 26 ਨਵੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਯੁਵਾ ਨਾਗਰਿਕ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਰਮਨ ਘਈ ਨੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਿਹਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਡਾ. ਘਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੋਹਿਤ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ, ਮਨੋਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਕੁਮਾਰ, ਉਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗਗਨਦੀਪ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਦਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ,27 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਤੇ ਪੰਥ ਰਤਨ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟੌਹੜਾ ਜੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਾਰਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ.ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟਰੱਸਟ, ਟਰੱਸਟੀ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ,ਟਰੱਸਟੀ ਮੈਡਮ ਹਰਸ਼ਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਨਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਤਨ - ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਡੀ ਪੀ ਈ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੈਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰਾਦਰੀ ਗਾਰਡਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਬਾਰਾਦਰੀ ਦੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਲ 24 ਫਰੈਂਡਜ਼ ਮੋਰਨਿੰਗ ਵਾਕ ਗਰੁੱਪ ਬਾਰਾਦਰੀ ਗਾਰਡਨਜ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 350 ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਰਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਬਾਰਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਚੌਪਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ, ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਤੀ ਲਈ ਅਮਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਾਰੇ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਡੀ.ਓ., ਮਮਤਾ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਰੇਜੀ, ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸ੍ਰ. ਜ਼ਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੌਲੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਸਫਲ ਹੋਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਉਪਰੰਤ ਚਾਹ, ਬਿਸਕੁੱਟ, ਮੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਕਚੋਰੀਆਂ ਵਰਤਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਜ਼ਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੌਲੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਆਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਜਨਹਿੱਤ ਸਮਿਤੀ, ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਚੀਫ ਅਡੀਟਰ ਸੇਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੈਪੀ ਵਰਮਾ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਅੱਜੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਵਪਾਰ ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਬਰਾਏ ਸਾਹਿਬ, ਸੁਮਨ ਜੀ, ਕਵਿਤਾ ਜੀ, ਜ਼ਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਾਧਾ ਗਰਗ, ਰਵਿੰਦਰ ਗਰਗ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜ਼ਸਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰੀ ਚੰਦ ਬਾਂਸਲ, ਜ਼ੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੁਲੀ, ਜੱਸੀ ਦੀਦੀ, ਸ਼ੰਭੂ ਲਾਲ, ਜ਼ਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਗਬੁਲਾ, ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ, ਅਰੋੜਾ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਡੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ,27 ਨਵੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਡੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਝਾੜੋ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮਤਿ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁਜੀਸ਼ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ,ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਿੰਡ ਝਾੜੋ - ਹੀਰੋ ਦੇ ਗੁਰੂਸਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਸ਼ਣ, ਕਵਿਸ਼ਰੀ, ਦਸਤਾਰ , ਕੋਰਿਓਗ੍ਰਾਫੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 12 ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਇਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਡੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਝਾੜੋ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਟਰਾਫੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਸੀਰਤ ਕੌਰ ਕਲਾਸ ਅੱਠਵੀਂ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 800 ਦੀ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਤੇ ਨਾਲ ਟਰਾਫੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅਮਨਤ ਕੌਰ ਕਲਾਸ ਅੱਠਵੀਂ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਉਸਨੂੰ 500 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਸ਼ਣ ਸੀਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਸ਼ਾਨ ਕੌਰ ਕਲਾਸ ਨੌਵੀਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਉਸਨੂੰ 1100 ਦੇ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਵਿਸ਼ਰੀ ਜੂਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਬਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਜਸਜੋਤ ਕੌਰ ਕਲਾਸ ਪੰਜਵੀਂ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਕਲਾਸ ਪੰਜਵੀਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1100 ਦੀ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਮਜੋਤ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸ ਅੱਠਵੀਂ ਅਰਮਾਨ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸ ਸੱਤਵੀਂ ਸਹਿਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸ ਸੱਤਵੀਂ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 800 ਦਾ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਾਸ ਨੌਂਵੀਂ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਉਸ ਨੂੰ 800 ਦੀ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ ਮੈਡਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ,ਮੈਡਮ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਿਕਰ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਮੈਡਮ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੇ ਕਿ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ,ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ. ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਦੀਨਾ ਕਾਂਗੜ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਇਕੱਠ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਫੇਲ : ਸਿੰਗੜੀਵਾਲਾ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 27 ਨਵੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) = ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੀ ਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ 350ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਉਤਸਾਹ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ “ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ” ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਹਿੰਦੂਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੀਨਾ ਕਾਂਗੜ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੰਦ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਗੜੀਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੰਗੜੀਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵੱਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਫਰਿਆਦ ਤੇ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਰਹੁ ਰੀਤਾਂ ਜਨੇਊ ਅਤੇ ਤਿਲਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣੀ ਰਹੇ ਇਸ ਸਮੇ ਸਿੰਗੜੀਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਨਾਲ ਮਸੰਦ ਪੁਣੇ ਦੀ ਸੋਚ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਜੁੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ

1984 ਦੰਗੇ:ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਫਰਲੋ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ’ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੌਂਸਲਰ ਬਲਵਾਨ ਖੋਖਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ’ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਖੋਖਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਫਰਲੋ ’ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਰਵਿੰਦਰ ਡੁਡੇਜਾ ਨੇ ਖੋਖਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ 4 ਫਰਵਰੀ, 2026 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ’ਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਦਸੰਬਰ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਰਿਕਾਰਡ ’ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਖਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ’ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 4 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਫਰਲੋ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੋਖਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹੋਰਨਾਂ ਸਮੇਤ 2013 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਅਤੇ ਦੰਗਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

‘ਪੰਜਾਬ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨੰਬਰ ਇੱਕ, ਹਰ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ‘ਤੇ 1.23 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ

"Equality and justice" Patiala 27 November
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਕਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ’ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਬੱਚਾ 1,23,274 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ’ਤੇ ₹3,82,935 ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ 2025-26 ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ₹4,17,136 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। 2023 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਇਸਦੇ ਜੀਐਸਡੀਪੀ ਦਾ 40.35 % ਸੀ , ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਰ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ₹5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगें को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

डॉ. बी. आर. अंबेडकर का अध्यक्षीय भाषण, अखिल भारतीय दलित वर्ग सम्मेलन, नागपुर, 8 अगस्त, 1930

III. दलित वर्ग के लिए सुरक्षा उपायः

8. यह स्पष्ट करना आवश्यक है कि हमारे विचार में ये सामाजिक मुद्दे भारत में स्वशासन के आड़े नहीं आएंगे परन्तु स्वशासित भारत के संविधान में नियंत्रण और संतुलन की शक्ति के प्रावधान की अल्पसंख्यकों व कमजोर समुदायों को उत्पीड़न से बचाने की आवश्यकता हेतु अनदेखा नहीं कर सकते। दलित वर्ग के हितों का संरक्षण एक अच्छे ढंग से कैसे सुनिश्चित करें यह मेरा अगला प्रश्न है जिस पर चिन्तन प्रस्तुत है। कुछ वे लोग जिन्होंने भारतीय राजनीतिक समस्या का अध्ययन किया है इस बात से सहमत हैं कि इस समस्या का कोई समाधान अवश्य होना चाहिए और वह समाधान स्वशासित भारत के संविधान का अंग होना चाहिए। इन अध्ययनकर्ताओं ने समस्या का हल सुझाने में अधिकांश उन देशों को, जिन्हें स्वतंत्रता विश्वयुद्ध के पश्चात मिली थी और जिनका उल्लेख मैंनें पहले अपने भाषण में किया है के संविधानों की तर्ज पर किया है और यह अति स्वाभाविक क्रिया है। क्योंकि ये ही वे राज्य हैं जहां भारत जैसी ही स्थितियां हैं। इन राज्यों ने संविधान में अल्पसंख्यकों के मूलभूत अधिकारों को अधिनियमित कर उनके संरक्षण के प्रावधान बनाकर उनके हितों की रक्षा की। नेहरू समिति ने भी दलितों के संरक्षण के लिए इसी विधि को उत्तम करार दिया है व अंगीकृत किया है। मैं आपको चेतावनी देना चाहता हूँ कि कहीं, आप बहकावे में न आ जाएं। भारतीय नेताओं को संविधान में अधिनियमित विधि (LAW) में बहुत विश्वास लगता है जिसे वे मानव अधिकार कहते हैं व इनके अन्तर्गत अल्पसंख्यकों को देने के लिए उसी प्रकार बहुत उत्सुक हैं जैसे वे दफ्तरी बाबुओं द्वारा उनके ही समूह के अधिकारों के हनन के विरुद्ध प्रावधान के पक्ष में थे। परन्तु हमें केवल ऐसे संरक्षण के प्रावधानों भर से संतुष्ट नहीं होना है। ऐसा नहीं कि हम इन घोषणाओं का स्वागत नहीं करते परन्तु यह नहीं भूलना चाहिए कि कोई भी प्रावधान जिसकी शर्त व आशय कितने भी विस्तार से संविधान में क्यों न लिखें हों, अपने आप में इन विशेष अधिकारों का लाभ नहीं दिला सकते। इस अधिकार के लाभ की गांरटी उस घोषणा में नहीं बल्कि उस अधिकार के हनन होने पर उसके उपचार के लिए बनाए प्रावधान में है जिससे अधिकार प्राप्ति के लिए बाधित किया जा सके। युद्ध के बाद स्वतंत्र घोषित राज्य, जिनका मैंन पहले उल्लेख किया है, के संविधानों में इतना प्रावधान तो है कि यदि अल्पसंख्यकों को लगे कि उनके मानव अधिकारों का बहुमत समुदाय ने उल्लंघन और हनन किया है तो वे राष्ट्र संघ के समक्ष पुनर्विचार की प्रार्थना कर सकते हैं और राष्ट्रसंघ की एक समिति इसी आशय की शिकायतें लेने व उन पर पंचायती निर्णय देने में सक्षम हैं। क्या नेहरू समिति रिर्पोट में मानव अधिकारों के उल्लंघन व हनन की स्थिति में उपचार का प्रावधान है? मुझे इसमें कोई ऐसी अपील की धारा नहीं दिखी। इसलिए, नेहरू संविधान में यह गांरटी मात्र एक भ्रम है।

9. अगर नेहरू संविधान में अपील का उपबंध होता तो भी मैं आप लोगों को इस व्यवस्था को स्वीकारने का परामर्श नहीं देता। राष्ट्रसंघ या वाइसराय या सरकार को अपील याचिका लगाने का अधिकार दलित वर्गों के लिए आयुधशाला में एक अच्छा वांछित अतिरिक्त अस्त्र साबित होता। परन्तु यह एक प्रभावशाली अस्त्र नहीं हो सकता। अपने अधिकारों की रक्षा के लिए सबसे प्रभावशाली उपाय तो नियंत्रण की शक्ति स्वयं के हाथों में होने से ही है, ताकि जब कोई तुम्हारे अधिकारों के विरुद्ध साजिश करे तो स्वयं केवल उसे दण्ड ही न दे पाओ बल्कि ध्यान भी रख पाओ जिससे कोई साजिश ही न कर पाये। किसी भी तीसरा अर्थात राज्यपाल या वाइसराय या राष्ट्र संघ के हाथों में नियंत्रण शक्ति छोड़ देने से यह उद्देश्य पूरा नहीं हो सकता, क्योंकि ऐसी शक्ति हमारे किस काम की कि जब हम उस शक्तिपुंज से किसी आवश्यकता के समय हस्तक्षेप की याचना करें और वह शक्ति नियंत्रक शक्ति उपयोग से इन्कार कर दे। अपने हितों की रक्षा के बचाव के लिए सब से उपयुक्त उपाय तो स्वषासित भारत में कार्यकारी नियंत्रण हमारे अपने हाथों में होना है और यह तभी संभव है जब देश की विधायिकाओं में हमारा पर्याप्त प्रतिनिधित्व हो। केवल इसके द्वारा ही, हम दिन-प्रतिदिन की कार्यकारी कारगुजारी पर सतर्क निगरानी रख सकते हैं तथा इस माध्यम से हम अपना संरक्षण भी कर सकते हैं और प्रगति भी। अगर तुम्हें इसके अतिरिक्त और अधिक रक्षोपाय तथा गांरटी मिल सकता है तो हिचक किस बात की। इससे तुम्हारे धनुष की अतिरिक्त डोरियां वाली स्थिति होगी। परन्तु पर्याप्त प्रतिनिधित्व की मांग को छोड़ने पर तुम्हें और कुछ भी मिलता हो तो उसे स्वीकारना नहीं। अगर आप किसी भी प्रकार के देश के राजनीतिक गठन को स्वीकार करने से इन्कार करते हो जिसमें आपको पर्याप्त प्रतिनिधित्व नहीं दिया जाता, तो आप अपने अधिकार क्षेत्र में ही होंगे।

10. उपयुक्त प्रतिनिधित्व पद हर अल्पसंख्यक की जुबान पर है परन्तु मात्रात्मक परिभाषा के अभाव में इसका अर्थ अस्पष्ट रह जाता है और यह झगड़ालू चर्चा का विषय बन जाता है। यदि हम अपनी इस मांग को एक प्रत्यक्ष स्वरूप देना चाहते हैं तो इस पद को एक मात्रात्मक परिभाषा देना अत्यावश्यक है। कांग्रेसियों में एक विचारधारा बहुत प्रचलित हो रही है जिसके अनुसार उपयुक्त प्रतिनिधित्व का अर्थ जनसंख्या के आधार पर प्रतिनिधित्व है। मेरे विचार से अल्पसंख्यकों के प्रतिनिधित्व के लिए ऐसा गणित सूत्र एक भद्दा व भोंडा मजाक है तथा बहुसंख्यक समुदाय का अनिच्छा से अल्पसंख्यकों को कुछ भी न देने की भावना उजागर करती है। अल्पसंख्यकों की शक्ति तो उनके प्रतिनिधियों से प्राप्त शक्ति तथा उनके अपने सामाजिक स्तर शक्ति पर आधारित हैं और उनको यह लगता है कि इतनी शक्ति उनके लिए कम है, इसलिए वे इसमें बढ़त चाहते हैं। इस शक्ति में बिना किसी बढ़त के उनको लगता है कि बहुमत समुदाय जो पहले ही शक्तिशाली है तथा और राजनीतिक शक्ति हाथ में आने के बाद अल्पसंख्यक उनसे मुकाबला नहीं कर पाएंगे। इस तर्क के आधार पर अल्पसंख्यकों का बचाव उनकी जनसंख्या के अनुपात से अधिक प्रतिनिधित्व देकर ही हो सकता है। अगर यह सत्य है तो प्रश्न उठता है कि जनसंख्या के अनुपात में ही प्रतिनिधित्व दिया जाना चाहिए तो अल्पसंख्यकों का संरक्षण कहां से आएगा? अल्पसंख्यकों के संरक्षण की बात तथा उसके साथ ही साथ जनसंख्या के अनुपात में प्रतिनिधित्व की बात में मुझे विरोधाभास लगता है। विधायिकाओं में प्रतिनिधित्व जनसंख्या के अनुपात में निर्धारण करने का अर्थ तो यह होगा कि विधायिका एक छोटे पैमाने पर वैसी ही होगी जैसा कि सदन की विधायिकाओं के बाहर समाज में है। ऐसी योजना के तहत शक्ति जैसी की तैसी ही बनी रहेगी, यानी कि यथावत। अल्पसंख्यकों के संरक्षण तथा बचाव को ध्यान में रखते हुए, अगर अल्पसंख्यकों के हित में वास्तव में कुछ सुधार लाना हैं तथा अल्पसंख्यकों की सहायता के लिए शक्ति संतुलन का पलड़ा झुकाना है तो जनसंख्या के अनुपात से बने हिस्से से कुछ अधिक प्रतिनिधित्व देकर ही किया जा सकता है।

11. सभी अल्पसंख्यक प्रतिनिधि संख्या में अधिमान के सिद्धान्त से तो सहमत हैं परन्तु इसे लागू कैसे किया जाये पर एकमत नहीं हैं। मुझे ऐसा लगता है कि यह अधिमान की कार्य शैली को पूर्णतया न समझ पाने के कारण है। मेरे ऊपर के कथनानुसार अधिमान की योजना का तत्कालिक प्रभाव अल्पसंख्यकों की भुजा अगर अपने संरक्षण के लिए छोटी पड़ती हो तो उसे लम्बी करना है। भुजा को कितना और लम्बा किया जाए इस बात पर निर्भर करेगा कि भुजा कितनी छोटी पड़ रही है। अगर भुजा छोटी है तो जोड़े जानी वाली भुजा लम्बी रखी जाएगी, अगर भुजा लम्बी है तो भुजा जोड़ने की बजाय

कम करनी होगी। इसी बात को और तरह से भी समझाया जा सकता है कि सभी अल्पसंख्यकों के लिए यह अधिमान सहायता एक समान नहीं हो सकती। अल्पसंख्यक के सामाजिक स्तर के अनुसार यह अधिमान सहायता कम या ज्यादा होगी। अगर अल्पसंख्यक समाज का सामाजिक स्तर ऊंचा है तो अधिमान सहायता कम होगी और अगर सामाजिक स्तर निम्न है तो अधिमान सहायता अधिक होगी। दुर्भाग्यवश कुछ एक अल्पसंख्यक समुदायों में यह प्रवृति पाई जाती है कि वे अपने आप को एक आम नागरिक के स्तर से ऊँचे स्तर का दिखावा कर ज्यादा प्रतिनिधित्व की मांग पर एकल अधिकार जताते हैं। इस तथ्य के आधार पर कि उनके अल्पसंख्यक समुदाय का स्तर ऊँचा है न कि स्तर नीचा होने की शर्त पर जैसा कि मैंने कहा कि अल्पसंख्यक को अधिमान सहायता की यथार्थता एक मेमने (जिसकी शीतकाल में पूरी ऊन कटवा दी गई हो) को शीत हवाओं से बचाना मात्र है और ऊपर बताई विकृति से बचाव करना अति आवश्यक है क्योंकि इस प्रकार के आचरण से देश व दूसरे अल्पसंख्यकों के हितों की हानि होगी।

12. अभी तक मैंने अल्पसंख्यक प्रतिनिधित्व में अधिमान सहायता के सही मायने और उचित उपयोग के बारे में ही चर्चा की तथा दिशा निर्देशों की ओर ध्यानाकर्षित किया। यह प्रश्न शेष है कि अधिमान सहायता कितनी मात्रा में दी जाए। यह मात्रा परिस्थितियों के अनुसार बदलती रहनी चाहिए और मैं इस सम्बन्ध में इसके अंकलन के लिए एक सूत्र सुझाने से अधिक कुछ नहीं कर सकता। यह इस प्रकार है। सबसे पहले बहुसंख्यक समुदाय व अल्पसंख्यक समुदाय में आपसी समझौते द्वारा एक अंक पर सहमति बनाई जाए कि प्रतिनिधित्व के जनसंख्या अनुपात में कितनी अधिकतम वृद्धि की जाएगी और इसको अधिमान गुणनखंण्ड पुकारा जाए। उपयोग में किसी एक विशेष अल्पसंख्यक के लिए पर्याप्त प्रतिनिधित्व के लिए अधिमान गुणनखंड उस अल्पसंख्यक वर्ग के सामाजिक स्तर के विपरीत अनुपात के आधार पर घटना/बढ़ना चाहिए और इसकी परिभाषा (1) सामाजिक स्तर (2) इसकी धन शक्ति (3) शैक्षणिक स्थिति पर आधारित होनी चाहिए। मुझे ऐसा लगता है कि अगर हम ऐसा कर लें तो भिन्न-भिन्न अल्पसंख्यक समुदायों / वर्गों में आम मत हो जाएगा और अल्पसंख्यक वर्गों व बहुसंख्यक वर्गों में भी न्याय और समानता के आधार पर एकमत हो जाएंगे तथा किसी भी किस्म की शिकायत की गुंजाइश नहीं रहेगी।

13. हमारे लिए अगला विचारणीय प्रश्न निर्वाचक मंडल तथा मताधिकार से सम्बन्धित है। मित्रो, इस सम्बन्ध में हमारी मांग क्या होगी ? निर्वाचक मंडल गठित करने के लिए हमारे पास दो विकल्प हैं। एक है अलग-अलग निर्वाचक मंडल बनाना व दूसरा विकल्प मिले जुले निर्वाचक मंडल में आरक्षित स्थानों की योजना। मुझे मालूम है कि इस विषय पर दलित वर्ग की राय विभाजित है। बहुत से लोगों का यह विचार है कि निर्वाचक मंडल अलग अलग होने चाहिएं। उन्हें यह डर है कि संयुक्त निर्वाचक मंडल प्रणाली में बहुसंख्यक वर्ग के मतदाता अपने मताधिकार का प्रयोग करते समय हमारे उम्मीदवारों में केवल उन्हें मतदान करेंगे जो उनसे दबकर रहने वाले हों। मैं यह नहीं कहता कि यह डर निराधार हैं। परन्तु अगर यह सत्य है तो इस का हल निर्वाचन मण्डल को दो अलग-अलग भागों में बांटने में नहीं है बल्कि वयस्क मतदान की मांग द्वारा मतदाता शक्ति अधिक से अधिक बढ़ाने में है ताकि बहुसंख्यक समाज का हमारे प्रतिनिधियों के चुनाव में पड़ने वाला

"Equality and Justice"
"Equality and Justice" Rs- 100/month स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

प्रभाव न्यूनतम या बिल्कुल न हो। हमें व्यस्क मतदान की मांग पर अड़ना बहुत जरूरी है। क्योंकि यह हमारी बहुत आवश्यक मांग है तथा संयुक्त निर्वाचन मंडल के साथ दलित वर्ग के लिए आरक्षित स्थानों की योजना लागू होने पर हमें विरोध करने की कोई आवश्यकता नहीं है।

14. इस संबंध में मैं एक टिप्पणी करना आवश्यक समझता हूँ कि इस बात पर किसी को कोई एतराज नहीं हो सकता कि हमारा देश जाति व धर्म के आधार पर विभाजित है और जब तक अल्पसंख्यक समुदायों के बचाव के लिए संविधान में विशेष प्रावधान व अधिनियम लागू नहीं होते ये एक संगठित एवं स्वशासक समुदाय नहीं बन सकते। अल्पसंख्यकों को यह बात ध्यान में रखनी होगी कि यद्यपि आज के समय हम धर्म व सम्प्रदाय के नाम पर बिखरे हुए हैं, परन्तु हमारा आदर्श एक संगठित राष्ट्र बनना है। कोई भी अल्पसंख्यक समुदाय जो यह चाहते हैं कि उनकी बात सुनी जानी चाहिए इस आदर्श को सबसे प्रथम दर्जे पर रखने में कोई चूक न करें। इस तर्क से यह बात निकलती है कि सभी अल्पसंख्यक समुदायों के लिए यह अतिआवश्यक है कि अल्पसंख्यकों के संरक्षण के लिए बनाए गये नियमों व प्रावधान हमारे आदर्श यानी "एक संगठित राष्ट्र" बनने में कहीं आड़े न आए। आप अपने संरक्षण के लिए बनाए प्रावधानों के प्रति जागरूक रहें क्योंकि आज के दिन असमानता एक वास्तविकता है और संरक्षण द्वारा हमें असमानता की दूरी को पाटना है। नियम या प्रावधान कहीं ऐसे न बन जाएं कि असमानता चिरस्थाई बन जाए व हम हमेशा के लिए पंगु बन कर इन प्रावधानों को बैसाखियां मानकर इनके मोहताज हो जाएं। निस्संदेह बहुसंख्यक समुदाय पर अल्पसंख्यकों के संरक्षण का एक बड़ा उत्तरदायित्व है। इसके साथ ही अल्पसंख्यकों पर भी एक भारी उत्तरदायित्व है कि वे ऐसे संरक्षण नियमों के लिए न अड़ें जिससे सब की एकता में बाधा उत्पन्न होती हो। इस दृष्टिकोण से संयुक्त निर्वाचन मण्डल के साथ आरक्षित सीटों वाली योजना अलग-अलग निर्वाचन मंडल की योजना से बेहतर है। क्योंकि यह आज की वास्तविकता को पूरा करता है और भविष्य में आदर्श के प्रति भी सहायक है।

15. दलित वर्गों के संरक्षण के बारे में एक और महत्वपूर्ण बात है। यह उनके लोक सेवा में प्रवेश के बारे में है। विधायिकाओं द्वारा विधि बनाने की शक्ति से विधि अनुसार प्रशासन चलाना कम महत्वपूर्ण नहीं है। प्रशासन के कुचक्र से बड़ी आसानी से विधि में निहित भावना का अगर अतिक्रमण न भी किया जाए परन्तु उल्लंघन तो किया ही जा सकता है। दलित वर्ग को प्रशासन शक्ति पर काबू पाना केवल इसीलिए महत्वपूर्ण नहीं है। प्रायः काम की अधिकता का दबाव या विशिष्ट परिस्थितियों में विधि में बहुत सी बातें विभाग के मुख्यअधिकारी की समझ व सूझ-बूझ से निर्णय लेने के लिए छोड़नी पड़ती हैं। लोक हित व कल्याण अधिकारियों द्वारा उनकी समझ से लिए गये निष्पक्ष निर्णयों पर निर्भर करते हैं अर्थात निष्पक्षता किस प्रकार की है। भारत जैसे देश में जहां लोक सेवा में एक समुदाय का विशेष प्रकार से आधिपत्य बना हुआ है इस सूझ-बूझ के दायरे में लिए गए निर्णयों के बारे में इस शक्ति का वर्ग विशेष द्वारा सम्पदा बनाने या अनुचित लाभ उठाने के लिए अति-दुरुपयोग का भय आंशका मात्र नहीं है। इसका हल केवल यह है कि लोक सेवा में सभी जाति, धर्म व दलित वर्ग का एक उचित मिश्रण हो, इसके लिए हमें दबाव बनाना होगा। हमें लोक सेवा में किसी प्रतिशत तक दलित वर्ग के लिए सुरक्षित स्थान रखे जाने की मांग उठानी चाहिए और संविधान में इस बात की गांरटी का प्रावधान रखने में कोई कठिनाई नहीं होगी। अगर दलित वर्ग से देश में आने वाली सरकारों में मंत्रियों का प्रतिनिधित्व निश्चित होता है तो इस प्रकार के संरक्षण व बचाव के प्रावधान की कोई आवश्यकता नहीं होती। परन्तु यह तो अंसभव प्रतीत होता है, क्योंकि दलित वर्ग सदैव अल्पसंख्यक ही रहने वाला है। इस लिए यह अति आवश्यक हो जाता है कि आप ऐसी गांरटी के लिए अड़ें।

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

महात्मा ज्योतिराव फुले: एक विश्लेषणात्मक सारांश

Eng. Hardip Singh Chumber

कार्यकारी सारांश

महात्मा ज्योतिराव गोविंदराव फुले १९वीं सदी के एक अग्रणी भारतीय समाज सुधारक, विचारक और क्रांतिकारी कार्यकर्ता थे, जिन्होंने भारतीय समाज में व्याप्त जाति-आधारित भेदभाव और लैंगिक असमानता के विरुद्ध एक अथक संघर्ष का नेतृत्व किया। उनका मूल उद्देश्य महिलाओं, पिछड़ों और अछूतों का उत्थान करना था, जिसके लिए उन्होंने शिक्षा को सबसे शक्तिशाली उपकरण माना। १८७३ में, उन्होंने 'सत्यशोधक समाज' की स्थापना की, जिसका लक्ष्य निर्बल वर्गों को न्याय दिलाना था। उन्होंने अपनी पत्नी सावित्रीबाई फुले के साथ मिलकर १८४८ में पुणे में भारत की पहली कन्या पाठशाला की स्थापना की, जो महिला शिक्षा के क्षेत्र में एक ऐतिहासिक मील का पत्थर था। फुले ने बाल-विवाह का पुरजोर विरोध किया और विधवा-विवाह का समर्थन किया। उनके अथक प्रयासों और समाज सेवा के लिए उन्हें 'महात्मा' की उपाधि से सम्मानित किया गया और ब्रिटिश सरकार ने उन्हें "स्त्री शिक्षण के आद्यजनक" के रूप में मान्यता दी।

प्रारंभिक जीवन और पृष्ठभूमि

* जन्म और परिवार: महात्मा ज्योतिराव फुले का जन्म ११ अप्रैल १८२७ को पुणे में हुआ था। जब वे मात्र एक वर्ष के थे, तब उनकी माता का निधन हो गया, और उनका लालन-पालन एक बायी ने किया। उनका परिवार कई पीढ़ियों पहले सतारा से पुणे आकर फूलों के गजरे बनाने का कार्य करता था, जिसके कारण वे 'फुले' उपनाम से जाने गए।

* शिक्षा: ज्योतिबा ने प्रारंभ में मराठी में शिक्षा प्राप्त की, लेकिन बीच में उनकी पढ़ाई छूट गई। बाद में, २१ वर्ष की आयु में उन्होंने अंग्रेजी में सातवीं कक्षा तक की पढ़ाई पूरी की। संत-महात्माओं की जीवनियाँ पढ़ने में उनकी गहरी रुचि थी, जिससे उन्हें यह ज्ञान हुआ कि ईश्वर के समक्ष सभी मनुष्य समान हैं, और उनमें कोई भेदभाव नहीं होना चाहिए।

* विवाह और साझेदारी: १८४० में उनका विवाह सावित्रीबाई से हुआ। सावित्रीबाई फुले बाद में स्वयं एक प्रसिद्ध समाजसेविका बनीं और भारत की प्रथम महिला अध्यापिका के रूप में जानी गईं। दोनों ने दलित और स्त्री शिक्षा के क्षेत्र में मिलकर अभूतपूर्व कार्य किया।

प्रमुख दार्शनिक सिद्धांत एवं सामाजिक सुधार

ज्योतिराव फुले का संपूर्ण जीवन सामाजिक कुप्रथाओं, अंधविश्वास और असमानता के विरुद्ध एक संघर्ष था। उनके सुधारवादी कार्यों को निम्नलिखित शीर्षकों के अंतर्गत समझा जा सकता है:

महिला सशक्तिकरण एवं शिक्षा

फुले का मानना था कि समाज की प्रगति महिलाओं की शिक्षा और उनके अधिकारों की बहाली के बिना असंभव है।

* प्रथम कन्या पाठशाला: स्त्रियों की दयनीय स्थिति से व्यथित होकर, उन्होंने १८४८ में पुणे में लड़कियों के लिए भारत का पहला विद्यालय खोला। यह उस समय एक क्रांतिकारी कदम था।

* सावित्रीबाई फुले का योगदान: जब लड़कियों को पढ़ाने के लिए कोई अध्यापिका नहीं मिली, तो ज्योतिबा ने स्वयं अपनी पत्नी सावित्रीबाई को शिक्षित किया और उन्हें इस कार्य के लिए योग्य बनाया।

* सामाजिक विरोध का सामना: उनके इस कार्य का आरंभ से ही कड़ा विरोध हुआ। विरोधियों ने उनके पिता पर दबाव डालकर पति-पत्नी को घर से निकलवा दिया। इसके बावजूद, वे अपने मिशन से नहीं हटे और जल्द ही उन्होंने एक के बाद एक बालिकाओं के लिए तीन विद्यालय स्थापित किए।

* अन्य सुधार: वे बाल-विवाह के कट्टर विरोधी और विधवा-विवाह के प्रबल समर्थक थे।

जाति-विरोधी संघर्ष एवं सामाजिक समानता

फुले भारतीय समाज में प्रचलित जाति-आधारित विभाजन और भेदभाव के विरुद्ध थे।

* समानता का सिद्धांत: उनका दृढ़ विश्वास था कि सभी नर-नारी समान हैं और उनमें ऊँच-नीच का भेद नहीं होना चाहिए।

* अछूतों का उत्थान: उन्होंने अपना जीवन पिछड़ों और अछूतों के उत्थान के लिए समर्पित कर दिया, उन्हें शिक्षा और सामाजिक सम्मान दिलाने के लिए निरंतर संघर्ष किया।

सत्यशोधक समाज की स्थापना

* गठन और उद्देश्य: निर्धन और निर्बल वर्गों को न्याय दिलाने के लिए, ज्योतिबा ने सितम्बर १८७३ में महाराष्ट्र में 'सत्यशोधक समाज' नामक संस्था का गठन किया।

* क्रांतिकारी विवाह-संस्कार: उन्होंने ब्राह्मण-पुरोहित के बिना विवाह-संस्कार आरंभ कराया, जिसे बाद में मुंबई उच्च न्यायालय से भी मान्यता प्राप्त हुई। यह पारंपरिक धार्मिक वर्चस्व पर एक सीधी चोट थी।

प्रमुख योगदान एवं रचनाएँ

फुले केवल एक कार्यकर्ता ही नहीं, बल्कि एक प्रभावशाली लेखक और विचारक भी थे। उन्होंने अपने विचारों को अपनी लेखनी के माध्यम से समाज तक पहुँचाया।

विधायी प्रभाव

* एग्रीकल्चर एक्ट: महात्मा ज्योतिबा और उनके संगठन 'सत्यशोधक समाज' के संघर्ष के कारण सरकार को किसानों के हित में 'एग्रीकल्चर एक्ट' पारित करना पड़ा। यह किसानों के कल्याण के लिए उनके प्रयासों की एक महत्वपूर्ण सफलता थी।

साहित्यिक कृतियाँ

धर्म, समाज और परंपराओं के सत्य को उजागर करने के लिए उन्होंने अनेक पुस्तकें लिखीं। उनकी प्रमुख रचनाएँ निम्नलिखित हैं:

पुस्तक का नाम

गुलामगिरी
तृतीय रत्न
छत्रपति शिवाजी
राजा भोसला का पखड़ा
किसान का कोड़ा
अछूतों की कैफियत

सम्मान एवं उपाधियाँ

उनके निस्वार्थ समाज सेवा और क्रांतिकारी कार्यों के लिए उन्हें व्यापक सम्मान मिला।

* 'महात्मा' की उपाधि: १८८८ ई. में मुंबई की एक विशाल सभा में उनके समाज सेवा के कार्यों को देखते हुए उन्हें 'महात्मा' की उपाधि से सम्मानित किया गया।

* ब्रिटिश सरकार द्वारा सम्मान: १८८३ में, स्त्रियों को शिक्षा प्रदान कराने के उनके महान कार्य के लिए तत्कालीन ब्रिटिश भारत सरकार द्वारा उन्हें "स्त्री शिक्षण के आद्यजनक" कहकर गौरवान्वित किया गया।

बुक डोनेशन-महादान” कैंपेन के तहत किताबें बांटी गईं।

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

फगवाड़ा (शिव कौड़ा) ऑफिस डिस्ट्रिक्ट लैंग्वेज ऑफिसर कपूरथला ने पंजाबी महीने को समर्पित "बुक डोनेशन-महादान" कैंपेन के तहत, जिले के अलग-अलग लेखकों और दूसरी जानी-मानी हस्तियों ने किताबें दान करके मदद की। 24 नवंबर को गुरु नानक डिस्ट्रिक्ट लाइब्रेरी, कपूरथला में एक बुक डोनेशन इवेंट रखा गया। इस मौके पर जिले की करीब 10 गांव की लाइब्रेरी, करीब 25 प्राइमरी स्कूल और शहर के स्कूलों ने हिस्सा लिया। हिस्सा लेने वाले सभी स्कूलों और लाइब्रेरी को किताबों के सेट दिए गए। इस मौके पर, डिस्ट्रिक्ट लैंग्वेज ऑफिसर, कपूरथला के कर्मचारी मनीष कुमार और सलमान ने लैंग्वेज डिपार्टमेंट, पंजाब की तरफ से पब्लिश की गई किताबों की एक एग्जीबिशन लगाई। शहर के लोगों ने इस एग्जीबिशन में हिस्सा लिया और लैंग्वेज डिपार्टमेंट से किताबें भी खरीदीं। इस इवेंट में प्रोमिला अरोड़ा, सुरिंदर सिंह सुन्नर, डॉ. हरभजन सिंह, कंवर इकबाल सिंह, स्किंदर कौर (प्रिंसिपल नवाब जस्सा सिंह अहलूवालिया गवर्नमेंट कॉलेज, कपूरथला) और मुनज्जा इरशाद शाहबाज खान मौजूद थे और उन्होंने किताबें गिफ्ट कीं। बुक फोरम कपूरथला के डायरेक्टर डॉ. हरभजन सिंह, जनरल सेक्रेटरी स्वराज कौर, सेक्रेटरी सुखजीत कौर ने इस कैंपेन में बहुत कीमती मदद की और यह पक्का किया कि इवेंट में आने वाले हर नागरिक/स्टूडेंट/रीडर को कम से कम एक किताब गिफ्ट की जा सके। इस मौके पर MDSD सीनियर सेकेंडरी स्कूल कपूरथला के मैनेजिंग डायरेक्टर राकेश महाजन अपने स्टाफ मेंबर्स के साथ आए और अपने स्कूल के स्टूडेंट्स को एग्जीबिशन में हिस्सा लेने के लिए मोटिवेट किया। लाइब्रेरी स्टाफ स्वराज कौर ने इस इवेंट के लिए बहुत अच्छे इंतज़ाम किए। इस इवेंट के दौरान जसबीर सिंह, सरबजीत सिंह, हरजिंदर सिंह, गुरमुख सिंह, अजीत सिंह, गुरमेज सिंह, ज्योति शर्मा, पंकज धीर, हरमिंदर सिंह मंदीप कौर, रेखा, हरप्रीत सिंह अरजीत सिंह, अश्विनी ग्रोवर अमित शर्मा, बलजिंदर सिंह और सुखजीत कौर मौजूद थे।

मिशन सेव लाइफ वेलफेयर सोसाइटी (पंजीकृत) द्वारा 27 नवंबर 2025 को पटियाला में रक्तदान शिविर आयोजित किया

अध्यक्ष कृष्ण चंद सिंगला के माता-पिता श्रद्धेय श्री शुगन चंद सिंगला और श्रीमती शिमला देवी की स्मृति में 11वां रक्तदान शिविर आयोजित

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

मिशन सेव लाइफ वेलफेयर सोसाइटी (पंजीकृत) द्वारा 27 नवंबर 2025 को पटियाला में श्री कृष्ण चंद सिंगला के माता-पिता श्रद्धेय श्री शुगन चंद सिंगला और श्रीमती शिमला देवी की स्मृति में 11वां रक्तदान शिविर आयोजित किया गया।

इस अवसर पर श्री मेघ चंद शेर माजरा, अध्यक्ष, सुधार ट्रस्ट पटियाला, श्री सुखबीर सिंह, प्रधान महाप्रबंधक, बीएसएनएल पटियाला और अन्य गणमान्य व्यक्ति उपस्थित रहे और मानवता के हित में नियमित रूप से रक्तदान शिविर और अन्य सामाजिक गतिविधियों के आयोजन के लिए रक्तदाताओं और आयोजकों की सराहना की। उन्होंने आम जनता से भी अपील की कि वे मानव जीवन बचाने के लिए ऐसे कार्यों में आगे आएं। सभी रक्तदाताओं को प्रमाण पत्र, स्मृति चिन्ह और हरे पौधे देकर सम्मानित किया गया। शिविर में 50 से अधिक लोगों ने स्वेच्छा से रक्तदान किया।

श्री कृष्ण चंद सिंगला (अध्यक्ष) श्री. इंदर मोहन महाजन (महासचिव) ने आयोजकों की ओर से सभी रक्तदाताओं, रक्त बैंक कर्मचारियों, एचडीएफसी बैंक, वन विभाग, बीएसएनएल और अन्य गणमान्य व्यक्तियों का शिविर की सफलता में उनकी उपस्थिति और योगदान के लिए धन्यवाद किया। इस अवसर पर श्री पंकज गर्ग, श्री जतिंदर कुमार, डाक्टर पायल सिंगला, श्री जसपाल सिंह, सुश्री गीता सिंगला, श्रीमती परवीन रानी, श्री सुरिंदर एटली, श्री देव राज, श्री मदन नेगी, श्री सुखविंदर सिंह , प्रेम चन्द शर्मा , विजय महाजन और अन्य गणमान्य व्यक्ति भी उपस्थित थे।

धूल से लेकर कचरे तक... सीएम रेखा गुप्ता का प्रदूषण नियंत्रण पर सख्त एक्शन प्लान

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

दिल्ली की मुख्यमंत्री रेखा गुप्ता ने बृहस्पतिवार को आश्वासन दिया कि शहर में प्रदूषण नियंत्रण के लिए टीम जमीनी स्तर पर अथक प्रयास कर रही हैं और धूल नियंत्रण, स्वच्छता व अपशिष्ट प्रबंधन पर विशेष ध्यान दिया जा रहा है। मुख्यमंत्री ने एक पोस्ट में कहा कि प्रदूषण के सभी स्रोतों के खिलाफ "हर स्तर पर" कार्रवाई की जा रही है।

उन्होंने कहा कि मंत्री और विधायक व्यक्तिगत रूप से सफाई कार्यों की समीक्षा करने और जहां भी आवश्यक हो, तत्काल निर्देश जारी करने के लिए क्षेत्र का निरीक्षण कर रहे हैं। प्रदूषण नियंत्रण के लिए दिल्ली का यह अभियान पूरी दृढ़ता के साथ जारी है।

दिल्लीवासी जहरीली हवा से जूझ रहे हैं, अधिकांश निगरानी केंद्रों पर वायु गुणवत्ता सूचकांक 'गंभीर' श्रेणी में दर्ज किया जा रहा है। शहर में बृहस्पतिवार शाम चार बजे एक्यूआई 377 दर्ज किया गया जबकि बुधवार को यह 327 था। एक्यूआई पिछले 14 दिन से अधिक समय से 'बेहद खराब' श्रेणी में बना हुआ है।

केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड (सीपीसीबी) के अनुसार, 0 से 50 के बीच एक्यूआई "अच्छा", 51 से 100 "संतोषजनक", 10 से 200 "मध्यम", 201 से 300 "खराब", 301 से 400 "बहुत खराब" और 401 से 500 "गंभीर" माना जाता है।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

दलित वर्गों के लिए राजनीतिक और सामाजिक सुरक्षा उपायों पर ब्रीफिंग दस्तावेज़

Eng. Hardip Singh Chumber

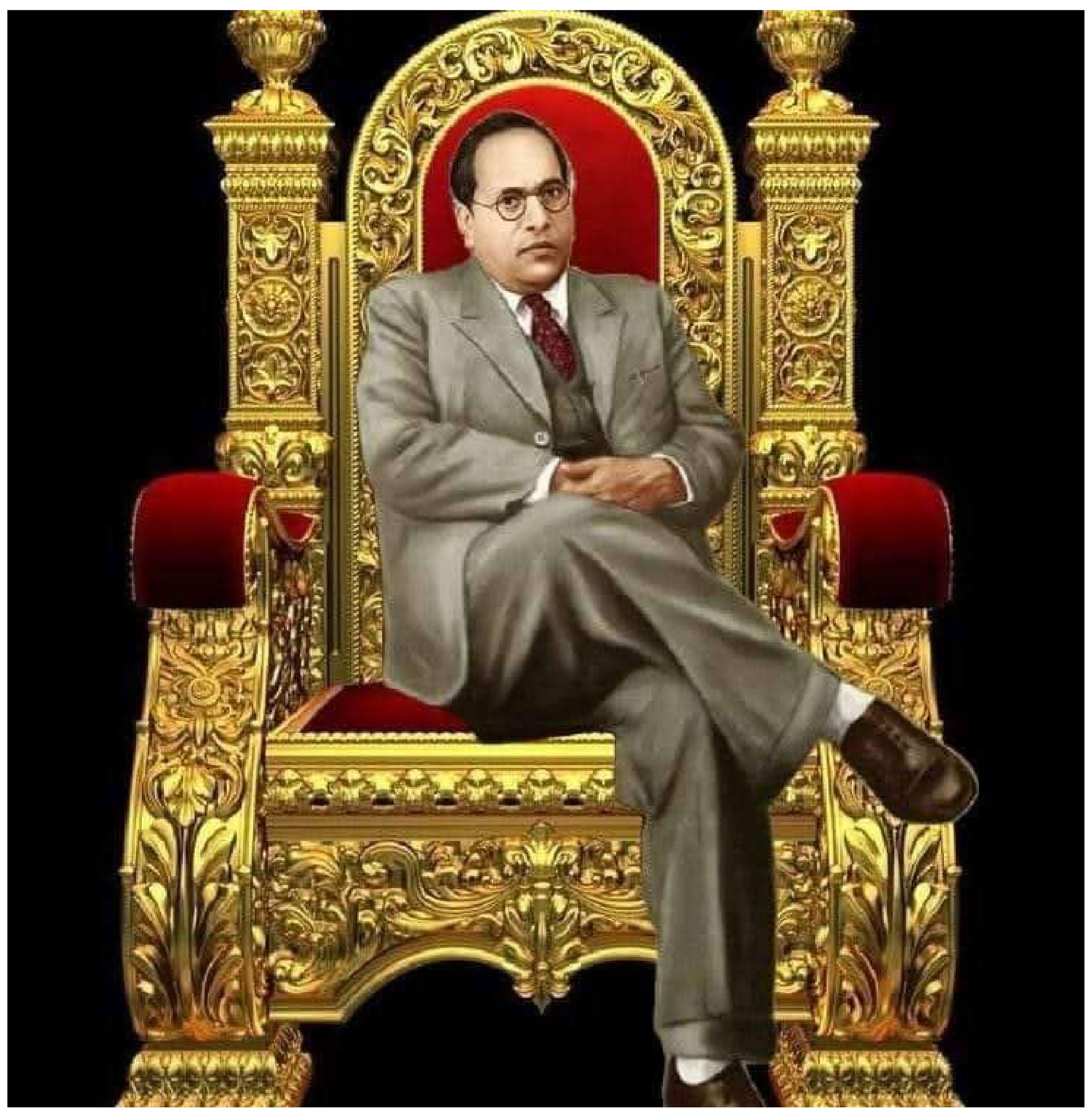

कार्यकारी सारांश

यह दस्तावेज़ स्वशासित भारत के संदर्भ में दलित वर्गों के लिए आवश्यक राजनीतिक और सामाजिक सुरक्षा उपायों का एक गहन विश्लेषण प्रस्तुत करता है। इसका मुख्य तर्क यह है कि केवल संवैधानिक रूप से मौलिक अधिकारों की घोषणा करना अपर्याप्त है; वास्तविक सुरक्षा राजनीतिक शक्ति, विधायिका में पर्याप्त प्रतिनिधित्व और प्रशासनिक सेवाओं में भागीदारी से ही संभव है। दस्तावेज़ जनसंख्या-आधारित प्रतिनिधित्व के विचार को खारिज करता है, यह तर्क देते हुए कि यह शक्ति के मौजूदा असंतुलन को बनाए रखता है। इसके बजाय, यह सामाजिक और आर्थिक रूप से पिछड़े अल्पसंख्यकों के लिए "अधिमान सहायता" (preferential assistance) के सिद्धांत का प्रस्ताव करता है, जहाँ प्रतिनिधित्व जनसंख्या अनुपात से अधिक हो। निर्वाचक मंडल के मुद्दे पर, यह पृथक निर्वाचक मंडल के बजाय वयस्क मताधिकार के साथ संयुक्त निर्वाचक मंडल और आरक्षित सीटों की प्रणाली का समर्थन करता है, ताकि तात्कालिक सुरक्षा और एक संगठित राष्ट्र के दीर्घकालिक आदर्श के बीच संतुलन स्थापित किया जा सके। अंत में, यह कानूनों के निष्पक्ष कार्यान्वयन को सुनिश्चित करने के लिए लोक सेवाओं में दलित वर्गों के लिए संवैधानिक रूप से गारंटीकृत आरक्षण की पुरजोर वकालत करता है।

विस्तृत विश्लेषण

1. संवैधानिक घोषणाओं और कानूनी उपायों की अपर्याप्तता

संविधान में केवल अधिकारों को अधिनियमित कर देना दलित वर्गों जैसे कमजोर समुदायों के लिए वास्तविक सुरक्षा की गारंटी नहीं देता है। विश्लेषण इस दृष्टिकोण की गंभीर आलोचना करता है, जैसा कि नेहरू समिति की रिपोर्ट में प्रस्तावित है।

* अधिकार बनाम उपचार: किसी अधिकार का वास्तविक मूल्य उसकी घोषणा में नहीं, बल्कि उसके उल्लंघन होने पर उपलब्ध उपचार (remedy) के प्रावधान में निहित है। एक अधिकार तब तक निरर्थक है जब तक उसे लागू करने के लिए एक प्रभावी तंत्र न हो।

* नेहरू रिपोर्ट की आलोचना: नेहरू समिति की रिपोर्ट में मानवाधिकारों के उल्लंघन की स्थिति में किसी भी अपील या उपचार तंत्र का अभाव है। इस कमी के कारण, रिपोर्ट में दिए गए संरक्षण की गारंटी को "मात्र एक भ्रम" के रूप में वर्णित किया गया है।

* बाहरी अपील की सीमाएँ: यदि राष्ट्र संघ या वायसराय जैसी किसी बाहरी संस्था से अपील करने का अधिकार दिया भी जाता, तो भी यह एक प्रभावशाली हथियार नहीं होता। ऐसी शक्तियों पर निर्भरता जोखिम भरी है क्योंकि वे आवश्यकता के समय हस्तक्षेप करने से इनकार कर सकती हैं।

मुख्य उद्धरण: "...कोई भी प्रावधान जिसकी शर्त व आशय कितने भी विस्तार से संविधान में क्यों न लिखें हों, अपने आप में इन विशेष अधिकारों का लाभ नहीं दिला सकते। इस अधिकार के लाभ की गारंटी उस घोषणा में नहीं बल्कि उस अधिकार के हनन होने पर उसके उपचार के लिए बनाए प्रावधान में है जिससे अधिकार प्राप्ति के लिए बाधित किया जा सके।"

2. वास्तविक सुरक्षा का स्रोत: राजनीतिक शक्ति और प्रतिनिधित्व

दलित वर्गों के हितों की रक्षा का सबसे प्रभावी तरीका नियंत्रण की शक्ति को अपने हाथों में लेना है। यह बाहरी हस्तक्षेप की मांग करने के बजाय आत्मनिर्भर सुरक्षा का एक तंत्र स्थापित करता है।

* आत्म-नियंत्रण का महत्व: किसी तीसरे पक्ष पर निर्भर रहने के बजाय, अपने अधिकारों की रक्षा के लिए शक्ति स्वयं दलित वर्गों के पास होनी चाहिए। इससे वे न केवल अधिकारों के हनन को दंडित कर सकते हैं, बल्कि भविष्य में ऐसी साजिशों को रोक भी सकते हैं।

* विधायिका में प्रतिनिधित्व: यह शक्ति देश की विधायिकाओं में "पर्याप्त प्रतिनिधित्व" के माध्यम से ही प्राप्त की जा सकती है। विधायी प्रतिनिधित्व दिन-प्रतिदिन के कार्यकारी कार्यों पर सतर्क निगरानी रखने, भेदभावपूर्ण नीतियों को रोकने और समुदाय की प्रगति सुनिश्चित करने का एक माध्यम है।

* प्रतिनिधित्व की गैर-समझौतावादी मांग: पर्याप्त प्रतिनिधित्व की मांग को किसी भी अन्य गारंटी के लिए नहीं छोड़ा जाना चाहिए। यह दलित वर्गों के संरक्षण की आधारशिला है, और किसी भी राजनीतिक गठन को अस्वीकार करना उचित है जो यह प्रदान नहीं करता है।

3. "उपयुक्त प्रतिनिधित्व" की पुनः परिभाषा: जनसंख्या से परे

दस्तावेज़ इस विचार को सिरे से खारिज करता है कि उपयुक्त प्रतिनिधित्व का अर्थ केवल जनसंख्या के अनुपात में प्रतिनिधित्व है। यह तर्क दिया जाता है कि ऐसा सूत्र अल्पसंख्यकों, विशेष रूप से दलितों के लिए एक "भद्दा व भोंडा मजाक" है।

* यथास्थिति का संरक्षण: जनसंख्या के अनुपात में प्रतिनिधित्व विधायिका को बाहरी समाज का एक लघु प्रतिबिंब बना देगा, जिससे शक्ति का मौजूदा असंतुलन वैसा का वैसा ही बना रहेगा। इससे अल्पसंख्यकों को कोई अतिरिक्त सुरक्षा नहीं मिलती है।

* अधिमान सहायता का सिद्धांत: अल्पसंख्यकों को वास्तव में सशक्त बनाने के लिए, उन्हें उनकी जनसंख्या के हिस्से से "कुछ अधिक प्रतिनिधित्व" दिया जाना चाहिए। यह शक्ति संतुलन को कमजोर वर्गों के पक्ष में झुकाने का एक सचेत प्रयास है।

* शक्ति का समीकरण: अल्पसंख्यकों की शक्ति उनके प्रतिनिधियों की संख्या और उनके सामाजिक स्तर से निर्धारित होती है। चूंकि उनका सामाजिक स्तर पहले से ही कमजोर है, इसलिए राजनीतिक शक्ति में वृद्धि (जनसंख्या अनुपात से अधिक) ही उन्हें शक्तिशाली बहुमत का मुकाबला करने में सक्षम बना सकती है।

4. अधिमान सहायता का सूत्र और कार्यान्वयन

यह सिद्धांत प्रस्तावित करता है कि सभी अल्पसंख्यकों को एक समान अधिमान सहायता नहीं मिलनी चाहिए। सहायता की मात्रा समुदाय की सामाजिक-आर्थिक स्थिति के आधार पर निर्धारित की जानी चाहिए।

* व्युत्क्रमानुपाती संबंध: अधिमान सहायता की मात्रा अल्पसंख्यक वर्ग के सामाजिक स्तर के "विपरीत अनुपात" में होनी चाहिए।

* उच्च सामाजिक स्तर: यदि किसी अल्पसंख्यक समुदाय का सामाजिक, आर्थिक और शैक्षणिक स्तर ऊंचा है, तो उसे कम अधिमान सहायता मिलनी चाहिए।

* निम्न सामाजिक स्तर: यदि किसी अल्पसंख्यक समुदाय का सामाजिक स्तर निम्न है, तो उसे अधिक अधिमान सहायता की आवश्यकता है।

* मात्रा का निर्धारण: अधिमान की मात्रा निर्धारित करने के लिए एक सूत्र सुझाया गया है:

1. बहुसंख्यक और अल्पसंख्यक समुदायों के बीच एक "अधिमान गुणनखंड" (preferential factor) पर सहमति बनाई जाए, जो जनसंख्या अनुपात में अधिकतम वृद्धि को परिभाषित करेगा।

2. किसी विशेष अल्पसंख्यक के लिए यह गुणनखंड उसके सामाजिक स्तर (धन, शिक्षा आदि द्वारा परिभाषित) के आधार पर घटेगा या बढ़ेगा।

* दुरुपयोग की चेतावनी: इस बात की आलोचना की गई है कि कुछ उच्च स्तर वाले अल्पसंख्यक समुदाय अपने ऊंचे दर्जे का दिखावा करके अधिक प्रतिनिधित्व पर एकल अधिकार जताते हैं, जो इस सिद्धांत के उद्देश्य के विरुद्ध है।

5. निर्वाचक मंडल: पृथक बनाम संयुक्त

दस्तावेज़ दलित वर्गों के लिए निर्वाचक मंडल के दो विकल्पों का विश्लेषण करता है: पृथक निर्वाचक मंडल और आरक्षित सीटों के साथ संयुक्त निर्वाचक मंडल।

विकल्प पक्ष / तर्क विपक्ष/समाधान

पृथक निर्वाचक मंडल दलित वर्गों में यह डर है कि संयुक्त प्रणाली में, बहुसंख्यक मतदाता केवल उन उम्मीदवारों को वोट देंगे जो उनके प्रति दब्बू हों। यह "एक संगठित राष्ट्र" के अंतिम आदर्श के मार्ग में बाधा उत्पन्न कर सकता है और असमानता को स्थायी बना सकता है।

संयुक्त निर्वाचक मंडल (आरक्षित सीटों के साथ) यह आज की असमानता की वास्तविकता को स्वीकार करता है और भविष्य में एक एकीकृत राष्ट्र के आदर्श को प्राप्त करने में भी सहायक है। बहुसंख्यक मतदाताओं द्वारा चुनाव को प्रभावित करने का डर मौजूद है।

* प्रस्तावित समाधान: वयस्क मताधिकार: बहुसंख्यक मतदाताओं के प्रभाव को कम करने का सबसे अच्छा तरीका "वयस्क मतदान" की मांग करना है। इससे दलित मतदाता शक्ति में भारी वृद्धि होगी, जिससे वे अपने प्रतिनिधियों को स्वतंत्र रूप से चुनने में अधिक सक्षम होंगे।

* संतुलित दृष्टिकोण: वयस्क मताधिकार के साथ संयुक्त निर्वाचक मंडल और आरक्षित सीटों की योजना को सबसे बेहतर माना गया है क्योंकि यह तात्कालिक सुरक्षा प्रदान करती है और साथ ही राष्ट्रीय एकता के लक्ष्य को भी बढ़ावा देती है।

6. लोक सेवाओं में प्रतिनिधित्व का महत्व

कानून बनाने की शक्ति के साथ-साथ, कानून को लागू करने वाली प्रशासनिक मशीनरी में भी दलित वर्गों की उपस्थिति महत्वपूर्ण है।

* प्रशासनिक विवेक का जोखिम: कानून अक्सर बहुत सी बातें अधिकारियों के विवेक और सूझ-बूझ पर छोड़ देते हैं। भारत जैसे देश में, जहां लोक सेवाओं में एक ही समुदाय का वर्चस्व है, इस शक्ति का दुरुपयोग वर्ग विशेष के हितों के लिए किया जा सकता है।

* कानून की भावना का उल्लंघन: प्रशासन के कुचक्र द्वारा कानून की भावना का उल्लंघन आसानी से किया जा सकता है, भले ही कानून का शाब्दिक रूप से अतिक्रमण न हो।

* संवैधानिक गारंटी की मांग: इस समस्या का एकमात्र हल यह है कि लोक सेवाओं में दलित वर्गों सहित सभी समुदायों का उचित मिश्रण हो। इसके लिए, संविधान में दलित वर्गों के लिए एक निश्चित प्रतिशत तक स्थान सुरक्षित रखने की गारंटी का प्रावधान होना चाहिए। यह मांग इसलिए भी आवश्यक है क्योंकि दलित वर्ग हमेशा अल्पसंख्यक रहेंगे और सरकार में उनका मंत्री-स्तरीय प्रतिनिधित्व हमेशा निश्चित नहीं हो सकता।

7. अंतिम लक्ष्य: एक संगठित राष्ट्र

दस्तावेज़ इस बात पर जोर देता है कि सभी सुरक्षा उपायों का अंतिम उद्देश्य एक संगठित और एकीकृत राष्ट्र का निर्माण करना है।

* संरक्षण एक साधन है, साध्य नहीं: संरक्षण के प्रावधान असमानता की खाई को पाटने के लिए आवश्यक हैं, लेकिन उन्हें स्थायी "बैसाखियां" नहीं बनना चाहिए जो समुदाय को हमेशा के लिए निर्भर बना दें।

* अल्पसंख्यकों का उत्तरदायित्व: अल्पसंख्यकों का भी यह उत्तरदायित्व है कि वे ऐसे संरक्षण नियमों के लिए न अड़ें जो राष्ट्रीय एकता में बाधा उत्पन्न करते हों।

* संतुलन की आवश्यकता: लक्ष्य एक ऐसा संतुलन बनाना है जो वर्तमान की असमानताओं को दूर करे और भविष्य में एक एकीकृत समाज की नींव रखे।

350वीं शहीदी वर्षगांठ को समर्पित भाई रविंदर सिंह UK (लीड्स) का गाया हुआ गुरबाणी शब्द "राम सियों कर प्रीत" रिलीज़ कीया गया

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हुशियारपुर (तरसेम दीवाना) - श्री गुरु तेग बहादुर साहिब जी, भाई मती दास जी, भाई सती दास जी, भाई दियाला जी की 350वीं शहीदी वर्षगांठ को समर्पित गुरुद्वारा सिंह सभा गाँव बुरे जट्टां में गुरशब्द प्रकाश कीर्तन काउंसिल गढ़दीवाला द्वारा आयोजित गुरमति समागम के दौरान म्यूज़िक बैनर नंगल ईशर ने भाई रविंदर सिंह UK (लीड्स) का गाया हुआ गुरबाणी शब्द "राम सियों कर प्रीत" का पोस्टर सरदार अकबर सिंह बुरे जट्टां, गुरुद्वारा मैनेजमेंट कमेटी और म्यूज़िक कंपनी नंगल ईशर की पूरी टीम ने रिलीज़ कीया। जानकारी देते हुए हरविंदर सिंह नंगल ईशर ने बताया कि इस शबद का ऑडियो दुनिया भर की सभी ऑडियो साइट्स पर और वीडियो यूट्यूब चैनल "नंगल ईशर" पर रिलीज़ किया गया है। उन्होंने बताया कि "राम सियों कर प्रीत" को भाई रविंदर सिंह UK लीड्स ने गाया है, इस शबद की प्रेजेंटर जपनीत कौर नंगल ईशर हैं, इसकी प्रोड्यूसर मिसेज राजविंदर कौर नीरू हैं, इसका म्यूज़िक और वीडियो सनी स्टूडियो फगवाड़ा ने तैयार किया है और इसके प्रोजेक्ट मैनेजर श्री नरेश एस. गर्ग हैं। इस समागम में भाई सुखवीर सिंह गढ़दीवाला, भाई जसबीर सिंह भटोलियां, भाई दलजीत सिंह कंधाला, भाई हरविंदर सिंह नंगल ईशर ने कथा-कीर्तन के जरिए संगतों को गुरु चरणों से जोड़ा। इस मौके पर गांव के सभी निवासी और सभी युवा मौजूद थे। समारोह के खत्म होने के बाद गुरु का लंगर अतूट वरताया गया।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

बीबीएयू निष्कासन और बहुजन एकजुटता पर ब्रीफिंग दस्तावेज़

Eng. Hardip Singh Chumber

कार्यकारी सारांश

यह दस्तावेज़ लखनऊ के बाबासाहेब भीमराव अंबेडकर विश्वविद्यालय (बीबीएयू) से दलित पीएचडी शोधार्थी बसंत कुमार कन्नौजिया के निष्कासन के मामले और उसके बाद हुए घटनाक्रम का संश्लेषण प्रस्तुत करता है। विश्वविद्यालय प्रशासन ने कन्नौजिया पर भीड़ को उकसाने, बर्बरता करने और कुलपति कार्यालय में घुसने का आरोप लगाते हुए उन्हें निष्कासित कर दिया, साथ ही उनके खिलाफ पूर्व में कदाचार की 14 नोटिसों का भी हवाला दिया। इस कार्रवाई के जवाब में कन्नौजिया ने एक संवैधानिक धरना शुरू कर दिया है।

इस घटना ने परिसर से बाहर भी ध्यान आकर्षित किया है, विशेष रूप से पांडिचेरी विश्वविद्यालय के बहुजन छात्र मोर्चा (बीएसएफ) ने एक तीखा बयान जारी किया है। बीएसएफ ने इस निष्कासन को "आधिकारिक लेटरहेड पर अंकित जातीय हिंसा" करार दिया है और आरोप लगाया है कि यह कन्नौजिया की मुखर अंबेडकरवादी सक्रियता को दंडित करने और पहली पीढ़ी के दलित विद्वान को दबाने का एक प्रयास है। मोर्चा इस घटना को भारतीय उच्च शिक्षा संस्थानों में व्याप्त संस्थागत जातिवाद के एक व्यापक पैटर्न के हिस्से के रूप में देखता है, जिसकी तुलना रोहित वेमुला, पायल तडवी और अन्य लोगों के मामलों से की गई है। बीएसएफ ने कन्नौजिया की तत्काल बहाली, दोषी अधिकारियों के खिलाफ कार्रवाई और शिकायतों के समाधान के लिए एक स्वतंत्र, बहुजन-नेतृत्व वाली प्रणाली की स्थापना सहित कई मांगें रखी हैं।

प्रकरण का अवलोकन: बसंत कुमार कन्नौजिया का निष्कासन

बीबीएयू प्रशासन का पक्ष

लखनऊ के बाबासाहेब भीमराव अंबेडकर विश्वविद्यालय में संकट 17 सितंबर को शुरू हुआ जब छात्र कल्याण के मुद्दों पर परिसर में तनाव बढ़ गया। विश्वविद्यालय प्रशासन के अनुसार, इस अशांति के कारण एक जांच हुई जिसमें इतिहास के पीएचडी उम्मीदवार बसंत कुमार कन्नौजिया को कथित तौर पर निम्नलिखित के लिए मुख्य साजिशकर्ता के रूप में पहचाना गया:

* भीड़ को उकसाना
* बर्बरता
* कुलपति कार्यालय में जबरन प्रवेश करना

अनुशासनात्मक समिति ने गवाहों के बयानों और कन्नौजिया के खिलाफ 14 पूर्व कदाचार नोटिसों के इतिहास पर भरोसा करते हुए उनके निष्कासन की सिफारिश की। लगभग 19 नवंबर को कुलपति राज कुमार मित्तल ने निष्कासन आदेश को अंतिम रूप दिया, जिससे कन्नौजिया को परिसर में प्रवेश करने और भविष्य में नामांकन करने से प्रभावी रूप से प्रतिबंधित कर दिया गया।

कन्नौजिया का प्रतिरोध और विश्वविद्यालय की प्रतिक्रिया

कन्नौजिया ने विश्वविद्यालय के आरोपों का खंडन करते हुए कहा कि घटनाएं अधिकारियों के साथ एक अहिंसक संवाद थीं। उन्होंने 2012 से अपने एक दशक से अधिक के शांतिपूर्ण बहुजन अधिकार सक्रियता के रिकॉर्ड पर प्रकाश डाला।

निष्कासन के आदेश के जवाब में, कन्नौजिया ने विश्वविद्यालय के प्रशासनिक भवन के बाहर एक संवैधानिक धरना शुरू किया। 27 नवंबर तक, यह धरना दूसरे सप्ताह में प्रवेश कर चुका था। अपने विरोध के माध्यम से, वह न्याय, शैक्षिक समानता और जाति-आधारित उत्पीड़न को समाप्त करने की मांग कर रहे हैं।

इस गतिरोध के बीच, विश्वविद्यालय प्रशासन ने प्रदर्शन को दबाने के लिए कदम उठाए हैं:

* धरने में शामिल होने पर कन्नौजिया का समर्थन करने वाले छात्रों को चेतावनी नोटिस जारी किए गए हैं।
* विभागाध्यक्षों को छात्रों की भागीदारी को रोकने के लिए निर्देश जारी किए गए हैं।

कन्नौजिया ने इन युक्तियों को असंतोष को दबाने के लिए "मानसिक प्रताड़ना" करार दिया है।

बहुजन छात्र मोर्चा (बीएसएफ) का हस्तक्षेप और विश्लेषण

पांडिचेरी विश्वविद्यालय के बहुजन छात्र मोर्चा (बीएसएफ) ने कन्नौजिया के साथ एकजुटता व्यक्त करते हुए एक बयान जारी किया, जिसमें बीबीएयू प्रशासन की कड़ी निंदा की गई।

निष्कासन को संस्थागत जातीय हिंसा के रूप में देखना

बीएसएफ इस निष्कासन को एक नियमित प्रशासनिक कार्रवाई के रूप में नहीं, बल्कि एक गहरी वैचारिक कार्रवाई के रूप में देखता है।

* आधिकारिक जातिवाद: उन्होंने इस कृत्य को "आधिकारिक लेटरहेड पर अंकित जातीय हिंसा" के रूप में वर्णित किया और बीबीएयू प्रशासन पर डॉ. बी.आर. अंबेडकर के नाम पर बने संस्थान में अनुशासन की आड़ में "मनु के कानून" लागू करने का आरोप लगाया।
* सक्रियता को लक्षित करना: बीएसएफ का तर्क है कि कन्नौजिया का निष्कासन उनकी दृढ़ अंबेडकरवादी वकालत और "झुकने" से इनकार करने की सजा है। उन्हें "आदतन अपराधी" के रूप में लेबल करना एक ऐसे स्थान पर उनकी गरिमापूर्ण उपस्थिति को खत्म करने का एक प्रयास माना जाता है जिसे "जातिगत संरक्षण" के रूप में देखा जाता है।

अकादमिक जगत में उत्पीड़न का एक व्यापक पैटर्न

बीएसएफ के बयान में इस बात पर जोर दिया गया है कि कन्नौजिया का मामला कोई अकेली घटना नहीं है, बल्कि यह देश भर के प्रमुख शैक्षणिक संस्थानों में बहुजन छात्रों के खिलाफ होने वाले प्रणालीगत उत्पीड़न का प्रतीक है।

* व्यापकता: बयान में कहा गया है, "बीबीएयू में जो हो रहा है वह हर जगह आईआईटी, आईआईएम, एनआईटी, एम्स, केंद्रीय विश्वविद्यालयों और देश भर के कुलीन संस्थानों में हो रहा है। जब भी दलित, आदिवासी, ओबीसी और अल्पसंख्यक छात्र बोलते हैं, संगठित होते हैं, या सम्मान की मांग करते हैं, तो उन्हें व्यवस्थित रूप से अलग-थलग कर दिया जाता है और बाहर धकेल दिया जाता है।"
* उत्पीड़न की युक्तियाँ: बयान में बहुजन छात्रों के खिलाफ इस्तेमाल किए जाने वाले हथियारों की एक सूची दी गई है, जिनमें निष्कासन, फर्जी जांच, छात्रावास से बेदखली, दुष्प्रचार अभियान और मनोवैज्ञानिक घेराबंदी शामिल है।
* ऐतिहासिक संदर्भ: इस मामले की तुलना उन छात्रों की दुखद मौतों से की गई है, जिन्होंने कथित तौर पर संस्थागत शत्रुता के कारण आत्महत्या की थी, जिनमें शामिल हैं:
  * रोहित वेमुला (हैदराबाद केंद्रीय विश्वविद्यालय)
  * पायल तडवी (टोपीवाला मेडिकल कॉलेज, मुंबई)
  * मुथु कृष्णन (जेएनयू)
  * दर्शन सोलंकी (आईआईटी बॉम्बे)
  * फातिमा लतीफ (आईआईटी मद्रास)
  * डॉ. अनीता
* जातिवादी संस्कृति: बयान में कहा गया है, "हर कक्षा का अपमान, आरक्षण का ताना, छात्रवृत्ति से इनकार, धांधलीपूर्ण ग्रेडिंग, और निष्कासन एक ही जातिवादी आदेश को फुसफुसाता है: हिंदू पदानुक्रम के तहत अपनी जगह जानो।"

वैचारिक ढाँचा और आरोप

बीएसएफ इस प्रकरण को "हिंदुत्व और ब्राह्मणवादी ताकतों" के एक विषाक्त संलयन के परिणाम के रूप में प्रस्तुत करता है, जिसका दावा है कि यह अकादमिक जगत में जातिगत अत्याचारों और इस्लामोफोबिया को मजबूत करता है।

बीएसएफ की मांगें और एकजुटता का आह्वान

बीएसएफ ने "जातिवादी हिंदुत्व प्रशासकों" से रियायत की मांग करने से इनकार कर दिया और इसके बजाय विशिष्ट, गैर-परक्राम्य मांगों और कार्रवाई के लिए एक व्यापक आह्वान को स्पष्ट किया।

प्रमुख मांगें, मोर्चे ने निम्नलिखित मांगों को स्पष्ट रूप से सामने रखा है:

मांग	विवरण
तत्काल बहाली	बसंत कुमार कन्नौजिया की बिना शर्त बहाली।
माफी और मुआवजा	बीबीएयू प्रशासन द्वारा सार्वजनिक माफी और कन्नौजिया को उनके कष्ट के लिए मुआवजा।
जवाबदेही	इस प्रकरण के लिए जिम्मेदार प्रशासकों और संकाय सदस्यों की जवाबदेही तय की जाए।
प्रणालीगत सुधार	मौजूदा शिकायत निवारण प्रकोष्ठों को बदलकर एक "वास्तविक, स्वतंत्र, बहुजन-नेतृत्व वाली" प्रणाली स्थापित की जाए।
कानूनी कार्रवाई	कन्नौजिया को "अपराधी" बनाने वालों के खिलाफ एससी/एसटी (अत्याचार निवारण) अधिनियम के तहत एक प्राथमिकी (FIR) दर्ज की जाए।

प्रतिरोध के लिए राष्ट्रीय आह्वान

बीएसएफ ने आईआईटी, आईआईएम, एनआईटी, एम्स और केंद्रीय विश्वविद्यालयों सहित देश भर के अंबेडकरवादी छात्रों, संगठनों और सहयोगियों से प्रतिरोध में एकजुट होने का आग्रह किया है। उनका आह्वान इस घोषणा के साथ समाप्त होता है: "हम एक और रोहित नहीं होने देंगे। हम एक और पायल, एक और मुथु, एक और दर्शन को नहीं खोएंगे। फिर कभी नहीं। कभी नहीं। बसंत कुमार कन्नौजिया को तुरंत बहाल करो। विश्वविद्यालयों में जातिवाद खत्म करो।"

तख्तापलट के बाद बड़ा ऐलान, सेना ने एनटा को सैन्य शासन प्रमुख घोषित किया

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 27 नवंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

गिनी-बिसाऊ के सैनिकों ने राष्ट्रपति चुनाव के बाद सत्ता पर अपने जबरन कब्जे को मजबूत करते हुए बृहस्पतिवार को देश के नए सैन्य शासक की घोषणा की। सरकारी टीवी पर दी गई जानकारी के अनुसार, सेना के शीर्ष नेतृत्व ने जनरल होर्टा एनटा को सैन्य शासन का प्रमुख घोषित किया। एनटा तख्तापलट के समय सेना प्रमुख थे और अपदस्थ राष्ट्रपति उमारो सिकोसो एम्बालो के करीबी थे।

बृहस्पतिवार को एम्बालो के ठिकाने का कुछ पता नहीं चल पाया। उन्होंने फ्रांसीसी मीडिया को बुधवार को बताया था कि सैनिकों ने उन्हें गिरफ्तार कर लिया है। इस दौरान राष्ट्रपति भवन के निकट गोलियां चलने की आवाज भी सुनी गईं। विपक्ष ने एम्बालो पर आरोप लगाया कि उन्होंने रविवार को हुए राष्ट्रपति चुनाव में करीबी मुकाबले में अपनी हार से बचने के लिए तख्तापलट की साजिश रची थी।

एम्बालो के प्रतिद्वंद्वी फर्नांडो डियास के अनुसार सैन्य तख्तापलट और एम्बालो की कथित गिरफ्तारी बृहस्पतिवार को अपेक्षित मतगणना को प्रभावित करने के लिए हुई है। एम्बालो की तरह डियास ने भी चुनाव में खुद की जीत का दावा किया है। 'एसोसिएटेड प्रेस सोशल रिन्यूअल पार्टी' के सदस्य डियास के दावों का स्वतंत्र रूप से पुष्टि नहीं कर सकता। इससे पहले, सैनिकों ने बुधवार को सरकारी टेलीविजन पर तख्तापलट की घोषणा की।

बुधवार दोपहर राष्ट्रपति भवन के पास गोलियों की आवाजें भी सुनाई दी थीं। फ्रांस के समाचार प्रतिष्ठान 'जून अफ्रीका' ने एम्बालो के हवाले से बताया कि सेना प्रमुख ने तख्तापलट किया है और उन्हें (राष्ट्रपति) गिरफ्तार कर लिया गया है। उन्होंने कहा कि मुझे पद से हटा दिया गया है। शीर्ष सैन्य कमान ने राष्ट्रीय और सार्वजनिक व्यवस्था की बहाली के लिए तुरंत राष्ट्रपति को पद से हटाने और गिनी-बिसाऊ गणराज्य की सभी संस्थाओं को अगले आदेश तक निलंबित करने का निर्णय लिया है।

उन्होंने दावा किया कि चुनावी नतीजों में हेरफेर करके देश को अस्थिर करने की जारी गोपनीय साजिश के जवाब में यह कदम उठाया गया है। एन'चमा ने आरोप लगाया कि इस "साजिश" में कुछ नेता, एक कुख्यात मादक पदार्थ तस्कर और घरेलू तथा विदेशी नागरिक शामिल थे। राष्ट्रपति और संसदीय चुनाव रविवार को हुए थे। मौजूदा राष्ट्रपति एम्बालो और विपक्षी उम्मीदवार फर्नांडो डायस दा कोस्टा, दोनों ने मंगलवार को अपनी-अपनी जीत का दावा किया था जबकि आधिकारिक अनंतिम परिणाम बृहस्पतिवार को आने की उम्मीद है।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।